

RAIVA AJA

(THE PIONEER)

Keskiviikkona, lokak. 10 - Wed. Oct. 10, 1990

FINNISH AMERICAN WEEKLY

86 vuosikerta Vol. LXXXVI No. 40 45 cents

Kristina Jensen kaunein Imatralla

Tusina kauniita tyttöjä mitteli Miss Finlandia tittelistä

BROOKLYN, NY - Kristina Jensen, 22-vuotias opiskelija Brick, NJ:stä, kruunattiin syysk. 15. p:nä Miss Finlandiaksi Kansallisseura Imatran kauneuskilpailuissa.

Ensimmäisen perintoprinssessan titteli lanke- si Imatran naapurissa asuvalle Anna Tarjamolle, 21, opiskelija hänkin. Tina Kilpo, 17, Lantana, FL:sta ja Karen Oudshoorn, 23, Essex Fells, NJ:stä, valittiin toiseksi ja kolmanneksi perin- töprinssessaksi.

Tina Kilpo oli myös yleisön ehdoton suosikki, sillä hänet kruunattiin yleisön Ihannetytöksi.

Oli kulunut neljä vuotta siitä, kun Imatralla oli viimeksi kruu- nattu Miss Finlandia. Siksi ei olekaan ihme, että yleisöä oli saapunut salin täydeltä. Lä- hes 300-päinen katsojajouk- ko täytti kaikki salin seisoma- paikatkin.

Ilmassa oli tunnelmaa ja jän- nityksen tuntua. Kahdentois- ta viehättävän osanottajanei- tosen joukko sai heti alkuunsa niin yleisön kuin tuomariston- kin tuskailemaan, miten ih- meessä valita kaunein niin tasapainoisesta ryhmästä.

Imatra Seuran presidentti Veikko Laihon tervetuliaistoi- votuksin päästiin alkuun. Hän esitteli illan juontajan, radio- asema WABC:n "talk show hostin" Barry Farberin.

Kielimikko Farber antoi heti alkajaisiksi näytteen suomen- kielen taidostaan avajaister- vehdyksessään. Hänen mai- nio, huumorintäyteinen esiin- tymistyyliinsä sai yleisön läm- penemään välittömästi.

Illan mittaan Farber tuon tuostakin viljeli suomalaisia sanojaan yleisön suureksi rie- muksi.

Aidon amerikkalaistyylin mukaisesti hän osasi kehua Suomea ja suomalaisia juuri sen verran, että se vielä kuu- losti ihailulta eikä turhanpäi- väiseltä imartelulta.

Miss Finlandia 1990 kruu- nusta mitteloineet 12 kauno- tarta saapuivat lavalle ensin

kansallispuvuissaan Farberin kertoessa kunkin nimen ja ko- tipaikkakunnan.

Vaaleat ja tummat, pitkät ja lyhyet kaunottaret marssivat lavelle yksi kerrallaan kaik- kien nähtäväksi. Suurin osa osanottajista oli joko New Yorkin tai New Jersey'n alueel- ta, jokunen vähän kauempaa- kin.

Tässä osanottajat numero- järjestyksessä: Lisa Niskanen, 21, Bronx, NY; Arikka Pellinen, 17, Voluntown, CT; Karen Oudshoorn, 23, Essex Fells, NJ; Anna-Liisa Alperin, 20, Staten Island, NY; Anita Sal- mela, 18, Hopewell Jct., NY; Kristina Jensen, 22, Brick, NJ; Kristi Person, 18, Accord, NY; Anna Tarjamo, 21, Brooklyn, NY; Tina Kilpo, 17, Lantana, FL; Kimberly Sipp, 23, Allen- town, PA; Annette Raesalmi, 25, Brooklyn, NY ja Sonia Zi- zilias, 20, Astoria, NY.

Kilpailusääntöjen mukaises- ti ainakin yhden jokaisen osan- ottajan isovanhemmista piti olla suomalaisen.

Tytöt oli katsastettu. Hei- dän valmistautuessaan uima- pukukierrosta varten, Farber esitteli illan laulusolistin Han- nu Mäkipuron, joka viihdytti Mark Mäkipuron orkesterin säestyksellä.

Isänsä jalanjälkiä muusikon ammatissa seuraava Mark is- tui koko illan uskollisesti kos- ketinsoittimiensa ääressä

Miss Finlandia 1990 Kristina Jensen voittokävelyllään.

Kuva: Mark Winterford

huolehtien sekä taustamusii-

kista että laulajien säestämi- sestä.

Lempi Issakainen lausui ti- laisuuteen sopivan runon "Hymni kauneudelle".

Ennen kuin tytöt saapuivat lavalle uimapuvuissaan kilpai- lukomitean puheenjohtaja Maire Laiho tervehti yleisöä.

Yhdeksänjäsenisen tuoma- riston esittelemisen oli vuo- rossa uimapukukierroksen jäl- keen. Tuomaristoon kuului näyttelijä Taina Elg, taitelija Juliette Koka, Finnairin Poh- jois-Amerikan piiripäällikkö Börje Sandberg, sotilasasia- mies Markku Moisala Suomen

YK:n edustustosta, apulais- pääkonsuli Mikael Tikanvaara New Yorkin pääkonsulaatista, tanssija Oona Haaranen, toi- mitusjohtaja Jean Pellinen, toimitusjohtaja Marko Aunio ja jutun reporteri, Raivaajan päätoimittaja Marita Cauthen.

Kumpikin tuomaristoon kuu- lunut esiintyvä taitelija esitti myös ohjelmaa. Taina Elg lau- sui kaksi ystävänsä Aaron Cohenin kirjoittamaa runoa, Juliette Koka viihdytti laulul- laan.

Iltaupukukierroksen aikana

jatkuu sivulla 4

This week in

THE FINNISH-AMERICAN

RAIVA AJA

pages 8-10

- *Finns, fins, fire and firewater* -- Stories from Vermont by Lillian Davidson continue
- High-tech Finland ideal choice to stage summit
- News from Lake Worth's Kentta Hall

Sisäsivuilla:

- Dollari lähikuvassa sivu 2
- Floridan kuulumisia sivu 5
- Fitchburg ja ympäristö sivut 12 & 13
- Suomesta ja suomalaisista sivut 14 & 15

Maailma muuttuu

Sanalla "suomettuminen" oli negatiivinen kaiku kautta 70- ja 80-lukujen, aina viime vuoteen asti. Elimme toisen maailmansodan jälkeisiä kylmän sodan vuosia. Neuvostoliiton kanssa hyvässä (tai ainakin ulkoisesti niin näyttäen) sopusoinnussa elävä pikkuruinen Suomi oli todellinen arvoitus läntisille maille ja varsinkin maiden medialle.

Mutta maailma on muuttunut. Menneen vuoden aikana Itä-Eurooppa on kuohunut. On tapahtunut ihmeitä, muutoksia, jotka muutama vuoksi taaksepäin olisivat olleet sula mahdottoisuus.

Muutoksen myötä länsimaiden asenteissakin on tapahtunut muutoksia. Yhtä äkkiä Suomea on ryhdytty ihailemaan. Sitä pidetäänkin nyt hyvänä esimerkkinä kaikille itäblokkimaille niiden pyrkiessä itsenäistymään. "Suomettuminen" onkin suotava ja suositeltava asia.

Niin se maailma muuttuu, Eskoseni, kirjoitti Aleksis Kivi aikanaan. Maailman muuttuessa näyttäivät muuttuvan sanojen merkityksetkin!

Kaikki inhimillinen suuruus on sydämen suuruutta.

Iloisuuden edellytys ei ole onni, vaan rohkeus.

Kaikkeen todelliseen onneen liittyy tunne siitä, että se on ansaitsematon.

Mielikuvitus on neljäs ulottuvaisuus ihmisen maailmassa.

Uneksijat ovat muuttaneet enemmän maailman muotoa kuin sotapäälliköt.

V.A. Koskeniemi

RAIVA AJA

(THE PIONEER) - Established 1905
(UPS 454-580)

Second class postage paid in Fitchburg, MA

Published weekly except the first week in August and the last week in December by Raivaaja Publishing Co., 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Postmaster: Send address change to Raivaaja, P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

EDITOR
BUSINESS MANAGER

Marita Cauthen
Jonathan Ratila

RAIVA AJA PUBLISHING COMPANY
Incorporated 1905

Mailing address: P.O.Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600
Office and Bookstore: 147 Elm St., Fitchburg, Mass.
Hours: Weekdays 8:30 a.m. to 4 p.m.

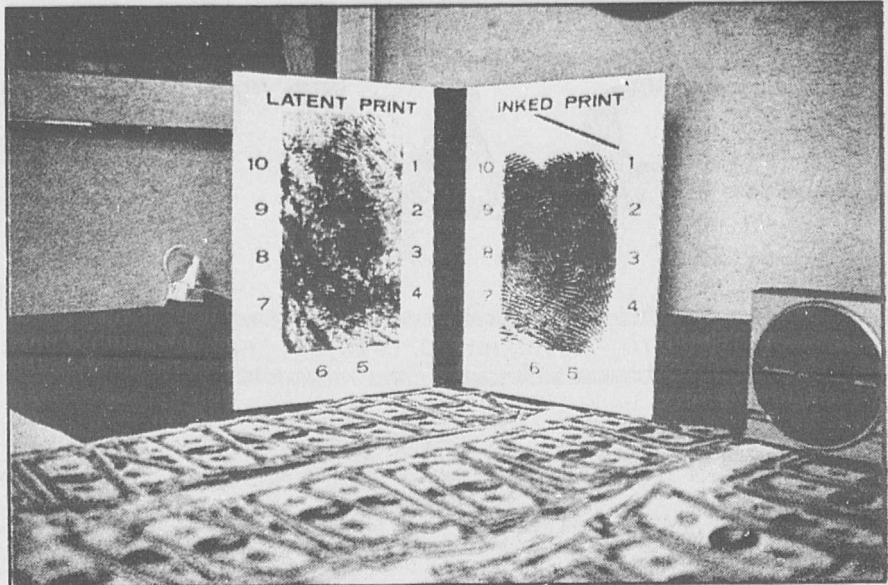
TELEPHONE (508) 343-3822

SUBSCRIPTION RATES:

USA: 12 mo. - \$20.00; 6 mo. - \$13.00; 3 mo. - \$9.00
OUTSIDE USA: 12 mo. \$24.00; 6 mo. - \$17.00

Advertising rates available upon request!

Advertising deadline is the Friday before the Wednesday the ad is to appear. Raivaaja Publishing Co. assumes no financial responsibility for typographical errors or omissions in advertisements. It will reprint without charge that part of the advertisement which is incorrect. Claims must be made within one week of Publication. Credit is made only for the first insertion.

Väärennetyistä seteleistä otettuja sormenjälkiä.

Vääräkin taala kovaa valuuttaa

Amerikan dollari ruokkii unelmia ja suunnitelmia kaikkialla maailmassa. Se, mitä sillä ostetaan, ei ole aina kaunista tai laillista. Dollari ei myöskään ole aina oikeaa. Kierrossa on miljardien arvosta väärennettyjä dollareita.

Suurelle yleisölle Salaisen Palvelun asiamies on kookas, vakava mies, jolla on tummat lasit päässä. Hän seuraa presidenttiä kaikkialle. Hänellä on tehokas automaattiasse. Mutta nämä ovat vain yhden Salaisen Palvelun kasvot.

Salainen Palvelu syntyi 1865, kun sisällissota oli päätymässä. Sen tehtäväksi annettiin maahan virtaavien väärennetyjen setelien tulvan tyrehdyttäminen. Maa laajentui länteen hurjaa tahtia ja aika oli kypsä keinottelijoille.

Suunnaton määrä tyytymättömiä entisiä kapinallisia ja muita rikollisia kävi kauppaa väärillä dollareilla. Kun Salainen Palvelu aloitti toimintansa,

arviolta kaksi kolmasosaa kaikesta valuutasta oli väärennettyä.

Tänään kunnianhimoiset high-tech-väärentäjät ympäri maailmaa yhä yrittävät kehittää täydellistä oikotietä rikkauksiin.

Ja uusimmilla tieteellisillä menetelmillä aseistautunut Salainen Palvelu jatkaa väri- en seteleiden hävittämistä ja väärentäjäketjujen rikkomista, missä ne sitten toimivatkin.

Vain asiantuntija huomaa

Dollari on suunniteltu vaikeasti jäljennettäväksi. Se painetaan salaisesta koostumuksesta tehdyille paperille erikoismusteella. Jokainen seteli on laboratorion näyte-kappale, jossa on tunnistamista helpottavia tuntomerkkejä ja esteitä väärentämiselle.

Harjaantunut amerikalainen silmä havaitsee käsinpiirretyt

viikset George Washingtonin nenän alla tai kieron hymyn Benjamin Franklinin huulilla.

Modernia väärentämistä ei ole niin helppo paikallistaa. Vain asiantuntija huomaa setelistä pienten punaisten ja sinisten kuitujen puuttumisen. Salainen Palvelu voi elektronimikroskooppien avulla ratkaista, ovatko kuidut oikeita vai vääriä.

Huolimatta kehittyneistä välineistään Salaisen Palvelun teknikat turvautuvat joskus menetelmiin, jotka näyttävät kotikonsteilta. Esimerkiksi sormenjälkien etsimisessä väärennetyistä seteleistä käytetään tavallista silitysrautaa.

Biljoonia väärennöksiä

Kukaan ei tarkalleen tiedä kuinka paljon väärennetyjä seteleitä on kierrossa, mutta määrä on varmasti biljoonissa. 1988 takavarikoitiin yli 100 miljoonaa dollaria. Kuvaushetkellä Salaisen Palvelun laskentahuoneessa oli vääriä seteleitä noin 150 miljoonan dollarin arvosta. Se on vain osa kokonaismäärästä.

Salaisen Palvelun arkistonhoitajat säilyttivät kappaleet jokaisesta tunnistetusta väärennösmuunnelmasta. Muunnoksia löytyy tällä hetkellä yli 13,000.

Nimipäivät

Lokak. 17 p. Saini
Lokak. 18 p. Satu, Säde
Lokak. 19 p. Uljas
Lokak. 20 p. Kauno
Lokak. 21 p. Ursula
Lokak. 22 p. Anitta, Anita,
Anja
Lokak. 23 p. Severi

Lahjoituksia Raivaajalle

TUKEMISRAHASTO 1990: Yhteensä \$8,051.62

Eino A. Tofferin muistolle

Constance E. & Herbert G. Laakso
Fitchburg, MA \$50.00
Eino & Aune Niinimäki, Westminster, MA \$25.00
Helen Erkkilä Herstein, Waltham, MA \$10.00
Esta & Arvo Arjanen, Fitchburg, MA \$10.00
Uno & Impi Taavela, Fitchburg, MA \$10.00
Mary Gillis, Leominster, MA \$10.00

Arvi Harjun muistolle

Fabian & Aune Raatikainen, Fitchburg, MA \$10.00
Jonathan Ratila, Fitchburg, MA \$10.00
Irene Vilakari, Fitchburg, MA \$10.00

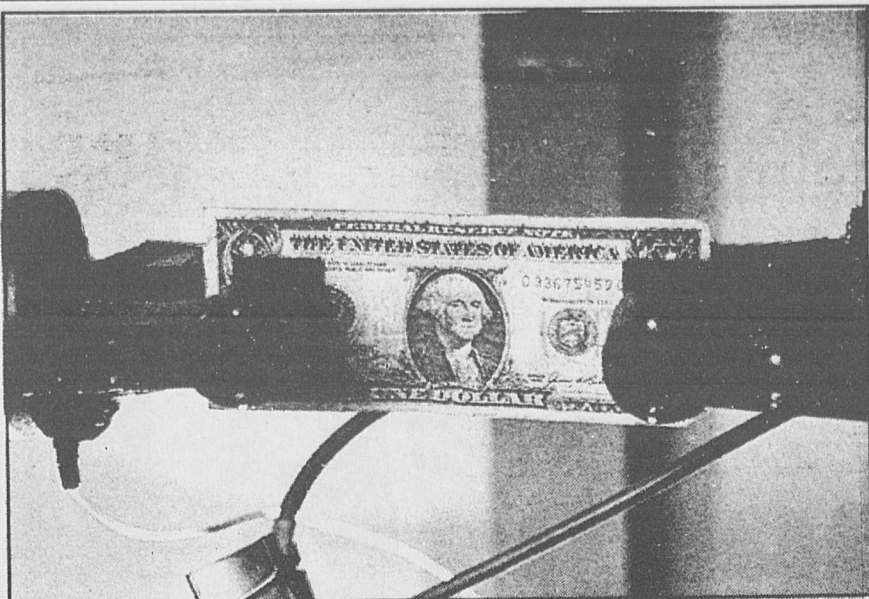
Veikko Karjalaisen muistolle

Elli & Markku Karjalainen, So. Royalston, MA ... \$15.00

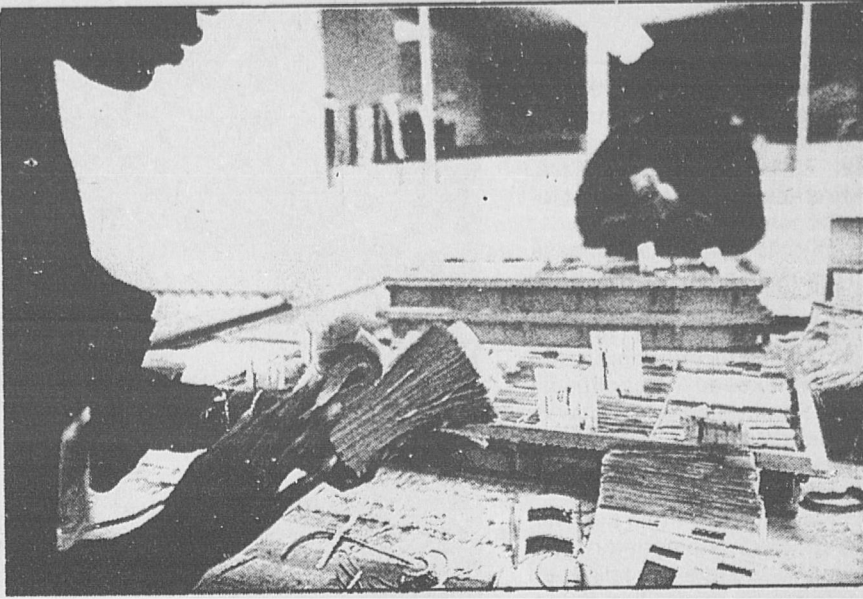
Lyyli Rantalan muistolle

Aili Haapala, Fitzwilliam Depot, NH \$10.00

Kiitos lahjoittajille!

Dollari venytyskestävyydestiässä.

Ehjä, käytetyt setelit lasketaan, pakataan ja pannaan uudelleen kierto.

Dollari hallitsee maailmaa

Sana dollari on muunnos 1500-luvun saksalaisesta hopeakolikosta, taalerista. 1785 nuori Amerikan kongressi otti dollarin valuuttayksiköksi, koska se halusi lopettaa kaupassa vallinneen sekaanuksen.

Ensimmäinen kolikko, joka painettiin Philadelphiassa tarjottiin George Washingtonin vaimolle Marthalle. Niitä kolikoita ei pantu koskaan kiertoon.

Paperidollarin suuri seikkailu alkoi 29. elokuuta 1862. Kaivertamisen ja painamisen toimisto (B.E.P.) syntyi Washingtonissa valtiovarainministeriön kellarissa. Kuusi työntekijää, neljä naista ja kaksi miestä leikkasivat muualla tehtyjä yhden ja kahden dollarin seteleitä. 1. lokakuuta 1877 lähtien kaikki setelit painettiin kokonaan B.E.P:ssä.

Monimutkainen tuotanto

Dollarin valmistamiseen tarvitaan 65 eri operaatiota. Setelin tuotantokustannukset ovat sen arvosta riippumatta 2.5 senttiä.

Tuotantoketjun ensimmäisen vaihe on originaalin kaiverrus, jonka tekee erikoistyräkselle yksi B.E.P:n 14 taiteilijasta. Työn laatu on niin korkea, että jokainen originaaleista on jäljittelemätön taide-teos. Abraham Lincolnin muotokuva on edelleen käytössä viiden dollarin setelissä.

Syväkaiverrus tekee väärennynkset melkein mahdottomiksi. Kierron jokaiselle vaiheelle on alkuperäiset standardit. Näitä originaaleja säilytetään B.E.P:n salaisessa paikassa ja niitä vartioidaan tarkemmin kuin USA:n presidenttiä.

Painolevyke on tehty 32 setelistä. Monien käsittelyjen jälkeen painolevykkeet ovat valmiita painoalustoja.

14 painokonetta painaa dollareita yötä päivää mahtavalla metelillä 8,000 kappaletta 32 setelin sivua tunnissa.

Arkit kuivuvat 48 tuntia ennen kuin ne tulevat ensimmäiselle tutkijalle. Siinä vaiheessa leikkaamattomissa se-

teleissä ei ole vielä valtionvarainministeriön leimaa eikä sarjanumeroita. Leikatut setelit kootaan sadan setelin paaluihin. Ne kerätään laatuihin, joissa on 4,000 täydellistä seteliä. Laatat lähetetään liittovaltion pankkeihin. Dollarit pannaan kiertoon pankkien tarpeiden mukaan.

100,000 dollarin seteli

Kierron pituus riippuu seteleiden arvosta. Yhden dollarin elinikä on 18 kuukautta. Sadan dollarin seteli kestää yhdeksän vuotta.

Suurin koskaan painettu seteli oli 100,000 dollarin seteli. Sitä ei koskaan pantu kiertoon, vaan sitä käytettiin ennen elektronikan aikakautta pankkien välisissä vaihdossa.

Dollarin vihreä väri valittiin käytännöllisestä syystä: väriä on runsaasti saatavissa. Se myös näytti psykologisesti yhdistyvän hallituksen luottoon.

Vuosittain maassamme painetaan kuusi biljoonaa seteliä. Niistä 95 prosenttia korvaa kierrossa olevia. 40 prosenttia B.E.P:n vuosittaisesta tuot-

jatkuu sivulla 14

Dollarin kuolema

Yhden dollarin setelin elinikä on noin 18 kuukautta. Suuremmat setelit kestävät kauemmin. Kun dollari on tullut liian nuhriseksi ja vaihtanut omistajaa viimeisen keran, se kohtaa silppurin hampaan yhdessä 37:stä liittovaltion varastosta.

Liittovaltion varasto toimii pankkina pankeille. Rahalaitokset tilaavat sieltä uutta valuuttaa ja usein maksavat siitä vanhoilla käytetyillä seteleillä. New Yorkin liittovaltion varastossa lasketaan päivittäin keskimäärin seitsemän biljoonaa seteliä, joista 2.5 biljoonaa

tuhotaan.

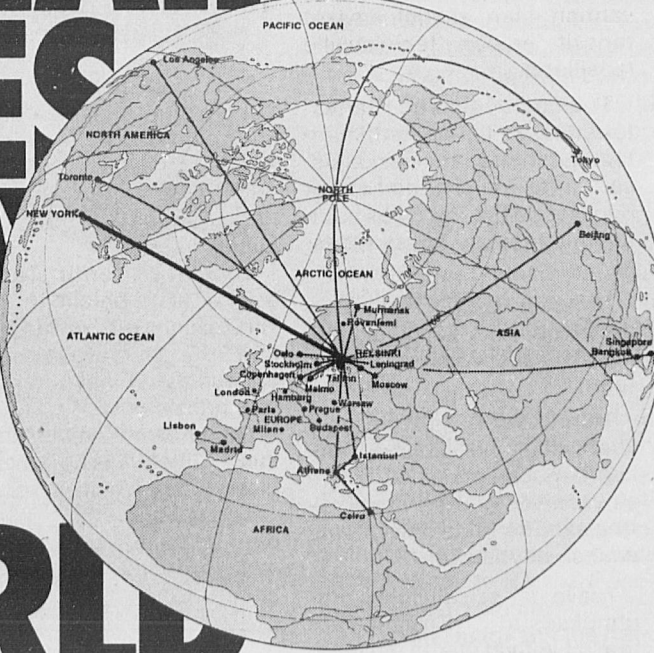
Tuhottujen seteleiden arvo on noin 40 biljoonaa dollaria. New Yorkin Liittovaltion Varasto tuhoaa noin 10 biljoonaa dollaria vuodessa.

Väärennettyjä seteleitä löydetty 80-100 päivässä. Niitä ei tuhota, vaan ne lähetetään Salaisen Palvelun Forensicin laboratorioon Washingtonin testejä ja luokitteluja varten.

Valuutta saapuu New Yorkin liittovaltion varaston toimistoon panssariautoissa. Raha kulkee koneen läpi, joka erottelee hyvät huonoista. Kone niputtaa käyttökelpoiset setelit niiden arvon mu-

jatkuu sivulla 15

FINNAIR GIVES AWAY THE WORLD

FINNAIR is pleased to announce that Business Class passengers can now earn four times actual mileage when traveling to Finland, Europe and the Far East:

For a limited time only (actually until 11/30/90), Finnair is going to be awarding a bonus of double mileage to all members of the Finnair Frequent Traveler Plan.

Up to 4 times actual miles flown.

Coach passengers will receive double actual mileage flown and Business Class passengers will receive 4 times actual mileage.

10,000 mile enrollment bonus.

If you're not a member of the Finnair Frequent Traveler Plan, during this promotion, join when you fly and receive a double sign-up bonus of 10,000 miles.

Earn free travel With as few as 50,000 miles.

The Finnair Frequent Traveler Plan is one of the most generous in the business. Awards begin with only 10,000 miles, and you can earn a free roundtrip Coach/Tourist Class ticket to Finland after accumulating just 50,000 miles.

With double mileage and the sign-up bonus, travel Finnair Business Class roundtrip to Beijing, Bangkok, or Singapore, and you can earn over 80,000 FFTP miles...enough for a free roundtrip Business Class ticket from New York to Helsinki.

So, the next time you go to Finland, Scandinavia, or beyond to the Soviet Union, Eastern and Central Europe or the Far East, go with Finnair, the shortcut to the East.

For reservations or more information, call your travel agent or Finnair, 800-950-5000.

FINNAIR
Uncommon Concern for the Individual

Destination	One Way Miles (NY)	Double Miles	Quadruple Miles	Roundtrip Quadruple	Destination	One Way Miles (NY)	Double Miles	Quadruple Miles	Roundtrip Quadruple
Helsinki	3,800	7,600	15,200	30,400	Munich	4,800	9,600	19,200	38,400
Copenhagen	4,300	8,600	17,200	34,400	Prague	4,800	9,600	19,200	38,400
Oslo	4,300	8,600	17,200	34,400	Vienna	4,800	9,600	19,200	38,400
Stockholm	4,300	8,600	17,200	34,400	Warsaw	4,800	9,600	19,200	38,400
Leningrad	4,300	8,600	17,200	34,400	Athens	5,300	10,600	21,200	42,400
Moscow	4,300	8,600	17,200	34,400	Cairo	5,300	10,600	21,200	42,400
Tallinn	4,300	8,600	17,200	34,400	Istanbul	5,300	10,600	21,200	42,400
Berlin	4,800	9,600	19,200	38,400	Bangkok	9,800	19,600	39,200	78,400
Budapest	4,800	9,600	19,200	38,400	Beijing	9,800	19,600	39,200	78,400
Hamburg	4,800	9,600	19,200	38,400	Singapore	9,800	19,600	39,200	78,400
London	4,800	9,600	19,200	38,400	Tokyo	9,800	19,600	39,200	78,400

KRISTINA... jatkoa etusivulta

Farber haastatteli kaikkia osanottajia lyhyesti. Suurin osa heistä oli vielä collegessa tai sinne pian pyrkimässä. Muutama oli jo päättänyt opintonsa.

Yhdellä oli tähtäisemässä näyttelijän ammatti, pari opiskeli tanssia pääaineenaan. Kokkokoulun ja terveydenhuoltoalan oli muutama valinnut omakseen. Rahoitusala näytti kuitenkin kiinnostavan tämänpäivän kaunottaria enemmän kuin mikään muu ammattisektori.

Väliajalla laskettiin kuumeisesti sekä tuomariston että yleisön omalle suosikilleen antamia pisteitä. Illan lähestyessä yötä ja lämpömittarin kohotessa uhkaavasti kärsimättömimmät alkoivat jo vihellellä ja vaatia voittajien esilletuomista.

Ennen voittajien julistamista Farber kutsui lavalle Lena Nygrenin, Miss Finlandian vuodelta 1986.

Hän kertoi fantastisesta voittajanmatkasta Suomeen ja muista missikautensa kokemuksista.

"Toivon, että uusi voittaja tulee nauttimaan Miss Finlandian olosta yhtä paljon kuin mitä itse olen tehnyt," hän totesi.

"Hetken ehdin jo ajatella, että joudun olemaan Miss Finlandia loppuikäni," hän jatkoi hymyisin.

Ennen voittajien nimien julistamista Hannu Mäkipuro lauloi Leenalle vielä Miss Universumille Armi Kuuselaalle pyhittämänsä serenadin.

Odotettu hetki oli vihdoinkin koittanut. Kaikki 12 tyttöä lavalla. Ilmassa jännityksen

Voittajien hymy: Kolmas perintöprinsessa Karen Oudshorn (vas.), ensimmäinen perintöprinsessa Anna Tarjamo, toinen perintöprinsessa/Ihannetyttö Tina Kilpo ja Miss Finlandia 1990 Kristina Jensen.

Kuva: Mark Winterford

tuntua. Kenestä uusi Miss Finlandia? Kenestä?...

Tuomariston valittu oli newjerseyläinen Kristina Jensen, joka opiskelee viimeistä vuotta kansainvälistä markkinointia Georgian Court Collegessa Lakewood, N.J:ssä.

Ensimmäinen perintöprinsessa, Brooklynin oma tyttö Anna Tarjamo esiintyi jalkikui tanssijan varmuudella ja so-reudella.

Toinen perintöprinsessa Tina Kilpo oli kaukaisin osanottaja. Floridan suomalaissuudulla Lantanassa asuva Tina käy viimeistä vuotta high schoolia. Voimistelua ja urheilua harrastava Tina sai myös yleisön pisteen omakseen, hänet kruunattiin Ihannetytöksi.

Kolmas perintöprinsessa Karen Oudshorn opiskelee finanssioppia Caldwell Colle-

gessa. Hänen viettää vapaa-aikansa urheilun parissa.

Voittajat kukitettiin ja Sandberg ojensi voittajalle Finnairin edestakaisen lentolipun Suomeen.

Kukin kiitettiin myös illan esiintyjä, juontajaa ja Maire Laihoa, joka oli tehnyt suuren työn kilpailujen onnistumiseksi.

Oli aika päättää illan ohjelmaisuus. Sen teki Marja Bendixen laulullaan. Ja koska yleisön joukosta hihkaistiin: "Walk, walk", Kristina Jensen, vastaleivottu Miss Finlandia 1990 suoritti pakollisen kävelyn salin perälle ja takaisin yleisön kiivaan kättentaputusten saattelemana.

Vanhempi joukko lähti kotimatalle, muuta jäivät tanssimaan Mark Mäkipuron orkes-

terin tahdissa isä-Hannun laulaessa.

Kommentit kertoivat illan onnistuneen yli odotusten. Järjestelijät olivat tehneet parhaansa, siitä heille kiitos. Monet olivat herkutelleet myös ennen kilpailuja Tuulan ja Leenan valmistaman suomalaisen seisovan pöydän runsailla antimilla.

KIITOS

Imatran kauneuskilpailukomitea kiittää seuraavia firmoja ja henkilöitä, jotka ojensivat auttavan kätensä kilpailujen onnistumiseksi:

Finnair, Marimekko, Iittala, Atlanta Corporation, The Madden Corporation, Finland jatkuu sivulla 11

Paramus, NJ

Lokak. 19. p:n Scandinavian Hop tanssien musiikista huolehtii kaksi tunnettua skandinaavista orkesteria, New Yorkin Walter Eriksson ja Uuden Englannin Nils Lundin.

Tämä on orkesterien ensimmäinen yhteisesiintyminen New Yorkin/New Jersey alueella ja toinen kerta sinä 35-vuotisajana, jonka he ovat tunteet toisensa.

Heidän ensimmäinen yhteinen tanssi-iltansa pidettiin menneenä kesänä Sovittajan Puitossa, Rutland, MA:ssa osana Raittiusseura Sovittajan ja Finnish American Club of Rutlandin 100-vuotisjuhlallisuuksia.

Ennätysmääräinen tanssijajoukko täytti tanssisalin siitä huolimatta, että ihmisiä oli varoitettu matkustamasta tulvaan johdosta.

Liput kannattaa varata ajoissa, sillä kahdesti vuodessa järjestetyt skandinaaviset tanssit ovat osoittaneet erittäin suosituiksi. Taataksenne sisään pääsyn varatkaa lippunne soittamalla numeroon: (201) 848-1198.

Scandinavian Hop syntyi noin 12 vuotta sitten kolmen newjerseyläisen pariskunnan päättivät, että oli aika opettaa

vanhan ajan skandinaaviset tanssit heidän teni-ikäisille lapsilleen.

Tuumasta toimeen. Järjestettiin tanssit ja päätettiin antaa opastusta tanssiaskeleissa, jotta ei-skandinaaviset puolisot pääsisivät myös nauttimaan tanssin hauskuudesta.

Nimeksi valittiin Scandinavian Hop, jotta kaikki skandinaavialaiset voisivat osallistua.

Teini-ikäiset haluttiin mukaan, siksi he pääsivät mukaan puoli-ilmaiseksi. He saivat myös nauttia virvokkeita maksutta ja he saivat istua omissa pöydissään.

Tilava tanssisali löytyi Paramuksesta. Ensimmäiset tanssit vetivät yllättävän määrän osanottajia. Tansseja on järjestetty kaksi kertaa vuodessa, keväisin ja syksyisin. Keskiverto osanottajamäärä on 260 tanssijaa. Joukossa 10:stä 72:een teini-ikäistä.

DANIELSON OIL CO.
ATLANTIC Polttoöljyä
Recapping
Commerce Ave.
DANIELSON, CT.

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter, Inc.

Finlandia Foundationin New Yorkin alueen lokakuun kokous pidetään perjantaina, lokak. 12. p:nä klo 8 illalla Central Presbyterianin kirkossa, Park Avenuen ja 64. kadun kulmauksessa.

Sopraano Terttu Tarjamo esittää illan ohjelman. Tarjamo esiintyi ensikerran Turussa 1985. Yhdysvalloissa hän on esiintynyt sekä radiossa että televisiossa.

Tarjamon ohjelmaan kuuluu mm. Sibeliuksen sävelmiä Floyd Sharp säestää pianolla.

Kokous on 1990-1991 kauden ensimmäinen ja kaikki ovat tervetulleita. Ohjelmaa seuraa kahvitarjoilu.

Suomen Pääkonsulinvirasto

380 Madison Avenue
24th floor
New York, NY 10017
Puh. 212-573-6007
Telefax 212-573-6310
Telex 14-9515

Vientikeskus

Toimii samassa osoitteessa
Puh. 212-808-9721
Telefax 212-370-2863
Telex 212-370-2863

Imatra Seura

740-40 St. Brooklyn, N.Y. 11232
Puhelin: 718-438-9426

Veikko Laiho, puh.joht.

SAUNA TILAUKSESTA

THE FINLANDIA FOUNDATION Metropolitan Chapter, Inc.

Meetings every 2nd Friday of the month, from Oct. through May

593 Park Ave. at 64th St. NYC
P.O. Box 2590

GRAND CENTRAL STATION
New York, N.Y. 10017

The Robert H. Auchmoody Funeral Homes

Main Street Fishkill, N.Y. Tel. 896-6166

TILLINGHAST - Hautaustoimisto

Danielson, Conn. Central Village
Tel. 774-3284 Tel. 564-2147

EDW. C. HALVORSEN, INC. FUNERAL DIRECTORS

5310 Eighth Avenue, Brooklyn, N.Y. 11220
In continuous service to the community since 1849

Floridan kuulumisia

Karjalan kukkiva puu

Hei lukijat, lähtekää kansani Lieksaan, sinne kauniiseen pohjois-karjalaan tutustumaan taiteilija-kuvanveistäjä Eeva Ryynäseen.

Saavumme Paateriin, sinne on Lieksan keskustasta noin 30 kilometriä. Voisi sanoa, että paikka sijaitsee oikein salon sydämessä. Täällä kohtaa luonnonrauhan.

Olimme aukioloajan viimeiset tulijat ja näin meillä oli mahdollisuus vaihtaa ajatuksia taiteilijan ja hänen apunaan työskentelevän puolisonsa Paavon kanssa.

Ensiksi kerroin terveiset heidän ystävältään Emily Vertiltä täältä Suomalais-Amerikkalaiselta Lepokodilta.

Eeva Ryyränen o.s. Asenbrygg on syntynyt Vieremällä maanviljelijän tyttärenä, joka veisteli leikkikalunsa puusta. Luettuaan Aleksis Kiven "Seitsemän veljestä" hän muutti halkoliiterin ison pölkyn hiidenkiveksi, jolla veljekset huusivat niin lujaa ja näyttävästi, että tällä työllä hänet

hyväksyttiin silloiseen Suomen Taideakatemiaan. Siellä hän opiskeli vuosina 1934-1939.

Sodan jälkeen hän solmi avioliiton maanviljelijä Paavo Ryynäsen kanssa. Maanviljelystä ja karjanhoitoa he harjoittivat 30 vuotta, mutta puu houkutteli häntä ja niinpä talon emäntä loi taidetta vapaa-aikoinaan.

Valtavien puunrunkojen käsittelyyn tarvittiin koneita ja apuvoimaa. Puolison apu tuli entistä tärkeämmäksi.

Vuonna 1974 hänellä oli taidenäyttely Helsingissä, Turussa ja Jyväskylässä. Tämä toi mukanaan tilaustöiden ruuhkan. Nyt taide muuttui leiväksi. Entisestä navetasta tuli ateljee. Hänen veistoksensa syntyvät aina yhdestä puusta ilman saumauksia. Ylisuuria ja vioittuneita runkoja ja juurakoita erottelevat Eevan tarpeisiin puutavarayhtiöt. Myös Metsähallitus ja

yksityiset maan omistajat ovat avuliaita.

Puukirkko syntyy kotipihalle

Hän on tehnyt yli 300 veistosta, joista tämä kirkkotyö on mittavin. Lieksan kaupunki pystyttää kirkon ja vastaa tekniikasta. Eeva Ryynäselä kuuluu rakennuksen taiteelliseen johtoon. Hän veistää puusta kolme metriä pitkät penkit, alttarin, ristin ja kellotapulit. Neljä vuotta valmiina ollut madonnan kuva saa nyt arvoisensa sijoituspaikan.

Me kokeilimme vajassa valmiina olevaa kirkonpenkkiä ja niissä tuntui olevan hyvää muotoa istua.

Suuren suuri punahonkajuurakko on taiteilijan käsissä saanut alttarin muodon. Se oli osittain valmiina veistostiloissa. Kirkon betonilattia saa päällystykseen punahonkamosaiikin. Taiteilijan tiloissa oli siitä näyte ja se oli niin

ilmäähivelevän kaunis, ettei sitä voi sanoa kuvata, se pitää nähdä.

Kokonaisuudessaan kirkko tehdään punahongasta. Osa puusta on tuotu rajan takaa Neuvostoliitosta, osa on pohjois-karjalassa kasvanutta. Kirkko on harjakaton muotoinen ja korkein kohta on melkein 10 metriä korkea. Kirkonmenoja mahtuu seuraamaan runsaat sata henkilöä.

Rakennus on ollut työnalla jo vuoden päivät ja toiveissa on, että jouluevankeliumi kuulutettiin upoudessa kirkossa.

Punahongasta pyhiä töitä

Vuonilahden ja Pielisen suun kirkkojen saarnastuolit. Iisalmen kirkossa suuri seinäpaneeli 350 cm - 200 cm. "Joulu yö" niminen työ on Tuupovaaran seurakuntatalossa. Sen koko on todella mittava, 850 cm - 250 cm. Uimaharjun kappelissa "Laulavat enkelit" sekä Helsingin Huopalahden kirkossa Kristus -patsas, jota tehdessään

Ryynänen kertoo kärsineensä ihmisten pahuuden tähden. Minun mielessäni välkkyi uusi lempeä kulttuuri, missä ihmiset ymmärtävät toisiaan."

Hänen veistoksiaan on tilattu Ruotsiin, Norjaan, USA:han, Kuubaan, Länsi-Saksaan, Sveitsiin, Egyptiin ja Neuvostoliittoon.

Hänen taiteensa on rakkauden tunnustus suomalaiselle puulle ja suomalaiselle luonnolle.

Sanoimme näkemiin ja taiteilija jäi viimeistelemään suomalaisia pystykorvakoira, joka näytti siltä kuin olisi heiluttanut meille somaa kiemuraista häntäänsä ja haukahaen toivottanut meille hyvää matkaa.

Olimme istuneet ja jutelleet ateljeessa, mutta meille annettiin tilaisuus tutustua myös taiteilijan kotiin ja siellä todella puu kukki.

Keittiöosan komeron ovetkin olivat saaneet oman viihdyttävän muotonsa. Yhdessä ovessa oli leikkisän näköinen karhunpentu, joka ikäänkuin ojensi tassuaan ja tuolit oli puusta veistetyt ja siinä istui kuin lapsi äitinsä sylissä.

Maila Andersson

STATEMENT OF OWNERSHIP, MANAGEMENT & CIRCULATION

(required by 39 U.S.C. 3685)

1A. Title of publication: RAIVAAJA. 1B. Publication No.: 454580. 2. Date of filing: Sept 27, 1990. 3. Frequency of issue: Weekly (except last week of December and first week of August). 3A. No. of issues Published Annually: 50. 3B. Annual Subscription Price: \$20.00 USA; \$24.00 Foreign. 4. Complete Mailing Address of Known Office of Publication: P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. 5. Complete Mailing Address of the Headquarters of General Business Offices of the Publisher: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600. 6. Full names and Complete Mailing Address of Publisher, Editor, and Managing Editor. Publisher: Raivaa Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Editor: Marita Caution, P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. Managing Editor: None. 7. Owner: Raivaa Publishing Company, P.O. Box 600, Fitchburg MA 01420-0600. 8. Known Bondholders, Mortgagees, and Other Security Holders Owning or Holding 1 Percent or More of Total Amount of Bonds, Mortgages or Other Securities: None. 9. For Completion by Nonprofit Organizations Authorized to Mail at Special Rates. The purpose, function, and nonprofit status of this organization and the exempt status for Federal income tax purposes: NA. 10. Extent and Nature of Circulation. Average No. Copies Each Issue During preceding 12 months. A. Total No. Copies: 1,600. B. Paid and/or Requested Circulation. 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales: 41. 2. Mail Subscription: 1,166. C. Total Paid and/or Requested Circulation: 1,207. D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means Samples, Complimentary, and Other Free Copies: 60. E. Total Distribution: 1,267. F. Copies not Distributed. 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: 311. 2. Return from News Agents: 22. G. Total: 1,600. Extent and Nature of Circulation, Actual No. Copies of Single Issue Published Nearest to Filing Date: A. Total No. Copies: 1,600. B. Paid and/or requested Circulation. 1. Sales through dealers and carriers, street vendors and counter sales: 27. 2. Mail Subscription: 1,166. C. Total Paid and/or Requested Circulation: 1,193. D. Free Distribution by Mail, Carrier or Other Means, Samples, Complimentary, and Other Free Copies: 40. E. Total Distribution: 1,233. F. Copies Not Distributed. 1. Office use, left over, unaccounted, spoiled after printing: 336. 2. Return from News Agents: 31. G. TOTAL: 1,600. 11. I certify that the statements made by me above are correct and complete. Jonathan Raitila, business manager.

Lokak. 4, 1990

En voi olla mainitsematta tässä, että Lepokodin ystävästä matonkutomon tytöt ovat nyt todella muodinluoja. Tiedättekö, että riepumatto on nyt suurta muotia sekä Euroopassa että Amerikassa. Näitä muotimattoja ym:ta teillä on tilaisuus ostaa lauantaina 13. päivä Annan Majasta.

Kotiimme on muuttanut jälleen uusia asukkaita. Toivotamme teidät lämpimästi tervetulleeksi joukkoomme. Toivomme myös, että eläkepäivänne täällä olisivat huolista vapaita.

Asukkaamme tekivät retken Turistiklubille Kultaisen län kerholaisten keskuuteen. Siellä vallitsi iloinen ja reipas mieliala. Kiitos kahvipöydän antimista ja kiitos meidän säästäjällemme Bertha Penttilälle mukanaolosta.

Lämpimät kiitoksemme Auttaville Käsille jälleen ja musiik-

kihietkistä sekä Lydia Knutille että Ed Haapalle.

Perjantain hartaushetkeä vietimme Nasaret kirkon pastori Eino Salon seurassa. Sydämellinen kiitos hänelle sekä kaikille mukanaolosta.

Mikäli olette ajatelleet muuttoa Lepokotiin, meillä on vielä joku huone vapaa. Pyydämme ottamaan yhteyden Terttu Mäki puh. 588-4333, tai tulkaa henkilökohtaisesti käymään täällä.

Huom! Lepokodin Annan Majassa on suuret syysmyyjäiset lauantaina 13. päivä klo 8:00. Kaikki mukaan löytöjä tekemään!

Lepokotiterveisin
Elina Kuronen

P.S. Huom! Lepokodin 20-vuotisjuhla on Annan Majassa lauantaina, 20 pv. lokakuuta klo 1:00 ip. Juhla alkaa kahvitarjoilulla 12:30. Tervetuloa!

knollwood groves

Hedelmäpakkauksia - kauniita hedelmäkoreja
Tilauksia täytetään pyydettyäessä
10 eri laatua olevia sitrus-hedelmiä
Lahjavarakauppa, jossa yli 1000 valikoimaa

Avoimna maanantaista lauantaihin 9 ap. - 5:30 ip.

8053 Lawrence Road

Yksi maili etelään Hypoluxo tieltä

Boynton Beach, Florida 33436 - Puh. (305) 734-4800

American Finnish Tourist Club

301 Central Blvd.

Lantana, Fla.

Joka sunnuntai ohjelmalta tai konsertti ja tanssia lopuksi.
Joka lauantai koko illan tanssit eri seurojen järjestämänä.
Ilmastoitu haali, hyvä musiikki, iloinen ystävien seura! Torstaina ja sunnuntaina klo 12 haali avoinna pelejä ja seurustelua varten.
Ravintola avoinna ohjelma- ja tanssi-iltoina. Tarjotaan kahvia, voileipiä ja riisipuroa hedelmäkkeitön kera ym.

Tervetuloa Turistiklubille!

Sanomalehti
aina ajan tasalla

ACE HARDWARE

1212 Lantana Rd.
Lantana, Florida 33460

"We stock sauna heaters"

Puh. 585-0247

Kuolleita

Arvi Harju

Arvi Harju vuonna 1929.

WESTMINSTER, MA - Arvi W. Harju, 91, 31 Colony Road, kuoli lokak. 5, 1990 kotonaan. Hänen vaimonsa Annie (Manninen) kuoli tämän vuoden toukokuussa.

Hän oli syntynyt tammik. 26, 1899 Teuvassa Suomessa. Vuonna 1917 hän muutti Yhdysvaltoihin, Maynardiin, missä hän työskenteli kutojana. Newport, NH:een hän muutti 1924 työskennellen 20 vuoden ajan kutomossa.

Edesmennyt soitti monet tanssit hanurillaan Newportin S.S. osaston haalissa. Myö-

hempinä vuosina hän usein viihdytti hanurillaan Fitchburgin Kultaisen Iän Kerhon jäseniä.

Toisen maailmansodan aikana Harju työskenteli hitsaajana Fall River'n laivatelakalalla.

Muutettuaan Fitchburgiin 1940-luvulla hän pestautui United Cooperative Farmerin palvelukseen. Hänen viimeisin työpaikkansa oli Gardner State Hospital, mistä hän jäi eläkkeelle 26 vuotta sitten.

Westminsteriin Harjut muutivat 1950-luvun alussa.

Kaipaamaan jäi tytär Lillian Bershara ja tyttärentytär Jeanne Philbin, kumpikin San Pedro, CA:ssa; yksi sisaruksen lapsi; sekä useita serkkuja Suomessa.

Hautaaminen tapahtuu hiljaisuudessa Sawyer-Miller hautausmaaston, 123 Main St., huolehtiessa toimituksesta.

Hautaaminen Greenbower hautausmaahan Gardnerissa.

Kukkien asemasta vainajaa voi muistaa tekemällä lahjoituksen Raivaajan hyväksi osoitteella: P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600.

Raivaajan sivuilta poimittu

25 vuotta sitten

Lokakuun 9, 1965
Cleveland, OH:n kirjeenvaihtaja "L.S." kertoi Suomalaisen keskuskomitean pitäneen syyskautensa ensimmäisen kokouksen, missä päätettiin viettää Suomen itsenäisyyden ja Sibeliuksen syntymän 100-vuotisjuhla jouluk. 5. p:nä Getshemane kirkossa.

Teollisuusneuvos Olli Ollila Suomen kauppa- ja teollisuusministeriöstä oli pistäytynyt Raivaajan toimituksessa äskettäin Yhdysvaltain matkallaan. Hänen kerrottiin tutustuneen erityisesti Gulf ja Esson öljynjalostamoihin North Carolinassa ja Floridassa.

Lokak. 13
"Nanni" Connecticutista kirjoitti suomalaisen Oliver Penttisen valitun Norwich Symphony Associationin presidentiksi. "Hän on asunut Norwichissa viimeiset kymmenen vuotta opettaen matematiikkaa

Norwich Technical koulussa, mutta nyt on siirtynyt Norwich Free Academyyn, jossa hän opettaa teollisuustaidetta."

Fitchburgin Lähetysseurakunnan "tunnetun" kuoron kerrottiin vierailevan Brooklynin "Tiilikirkossa" lokak. 17. p:nä. Kuoroa johti Mrs. Edith Matson, juhlapuheen tuli pitämään pastori William Sumner. Mr. ja Mrs. Arthur Pollari esittivät kaksinlaulua, Mrs. May Daggett yksinlaulua.

Juhlaukseen kahvitarjoilu Mrs. Mary Hartikaisen ja Mrs. Anni Silanderin johdolla.

50 vuotta sitten

Lokakuun 7, 1940
Fitchburgin uutisissa kerrottiin George Ahon, joka ennen kuului urheiluseura Reippaan voimistelijoihin ja olikin sen parhaisiin luettu, lahjoittaneen seuralle Kiinasta ostamansa ja sieltä tuomansa jatkua sivulla 11

"Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu." Ps. 23:1)

Nämä ovat joko totta, tai valhetta. Jos ne ovat valhetta, me jotka olemme antaneet elämämme Jeesuksen Kristuksen käsiin, häneen turvaten elämässä ja kuolemassa, olemme petetyistä petetyimpiä, ja aikalailla tyhmiä. Jos nämä sanat ovat valhetta, me uskovaiset, olemme suuria nareja - meille saa ilkkua ja nauraa. Mutta jos nämä sanat ovat totta, me, Jeeuksen omat, olemme silloin voittamattomia; olemme ylenmäärin siunattuja ja ihmeellisen ja voimakkaan ja luotettavan Jumalan seuraajia.

Minä uskon, että nämä sanat ovat TOTTA! Halleluja! Sentähden minun sydämeni iloitsee, ja minun sieluni riemuitsee. Aina kun koen sielunvihollisen, oman lihan, tai maailman hyökkäykset, Pyhä Henki suloisella tavalla tuo mieleeni Jumalan SANAA.

Sana sanoo, (Ro. 8:31) "Mitä me siis tähän sanomme? Jos Jumala on meidän puolellamme, kuka voi olla meitä vastaan?" Sitten jatketaan, (jak. 32 ep.) "Hän, joka ei säästänyt omaa Poikaansaakaan, vaan antoi hänet alttiiksi kaikkien meidän edestämme, kuinka hän ei lahjoittaisi meille kaikkea muutakin hänen kanssaan? Kuka voi syyttää Jumalan valittuja? Jumala on se, joka vanhurskauttaa. Kuka voi tuomita kadotukseen? Kristus Jeesus on se, joka on kuollut, onpa vielä herätettykin, ja hän on Jumalan oikealla puolella, ja hän myös rukoilee meidän edestämme. Kuka voi meidät erottaa Kristuksen rakkaudesta? Tuskako, vai ahdistus, vai vaino, vai nälkä, vai alastomuus, vai vaara, vai miekka? ... Mutta näissä kaikissa me saamme jalon voiton hänen kauttansa, joka meitä on rakastanut. Sillä minä olen varma siitä, ettei kuolema eikä elämä, ei enkelit eikä henkivallat, ei nykyiset eikä tulevaiset, ei voimat, ei korkeus eikä syvyys, eikä mikään muu luotu voi meitä erottaa Jumalan rakkaudesta, joka on Kristuksessa Jeesuksessa, meidän Herrassamme."

Voi, mikä ELÄMÄ! Ei, usko-vaista ei tarvitse sääliä. Hän on hyvin hoidettu Jeesuksessa Kristuksessa. Olen elänyt

Ituja tarjolla

Liisa A. Liedes

monenlaisissa piireissä menneinä vuosina. Olen elänyt koulutettujen, korkean sivistyksen saaneiden keskuudessa. Olen elänyt kulttuuripiireissä, taiteilijoiden keskuudessa... Nyt viimeisinä vuosina olen elänyt uudestisyntyneiden ihmisten joukossa. Voin kaikella vilpittömyydellä sanoa, että en millään vaihtaisi osaani siihen entiseen!

En sano, että entiset piirit ovat arvottomia, en ollenkaan. Mutta olen löytänyt jotakin arvokkaampaa. Jeesuksen ihmeellinen ELÄMÄ antaa todellisen arvon elämälle. Pyhän Hengen voimassa voin sanoa mitä apostoli Paavali sanoo Mooseksesta (He. 11:25) "Hän otti mieluummin kärsiäkseen vaivaa yhdessä Jumalan kansan kanssa kuin saadaikseen synnistä lyhytaikaista nautintoa."

Olen tietoisesti, Jumalan armosta, valinnut nykyisen seurapiirini - Jumalan lapset. Heidän yhteydessään minua riisutaan vanhasta "Aatusta"; heidän yhteydessään minua puetaan Kristuksen vanhurskaudella. Koko ajan kirkas VALO, Jumalan Sana johtaa eteenpäin ja ylöspäin yhä suurempaan ja suurempaan VAPAUTEEN: Itse Herra Jeesus Kristus johtaa elämäni.

Olen turvassa hänen seurassaan.

Tämän ajan maailma horjuu ja huojuu - sisäisesti ja ulkoisesti. Pelkotilat ovat todellisia. Ymmärtäväiset ihmiset yrittävät kaikkensa saada elämänsä, ympäristönsä, maailman, jonkinlaista tasapainoa. Mutta, usein käy kuitenkin niin, että kun yhdeksi puolelta asia onnistuu niin toiselta puolelta se jo luhistuu. Epävarmuus on nykyajassa todellisuuden perustavaksi. Kaiken keskellä itse TAIVAAN JA MAAN LUOJA KUTSUU, jopa HUUTAA ihmisiä kääntymään HÄNEN puoleensa. Mutta! Ihmisviisautta kohden vain kiirehdytään nopeammin, ja yhä lisääntyvällä pelokkuudella.

Kun Jumalan Sana sanoo, "Herra on minun paimeneni, ei minulta mitään puutu," niin minä uskon tämän sanan, vaikka miltä näyttää, vaikka miltä tuntuu. Uskotko sinä?

Ystävä, ota rohkea askel, heittäydä Jeesuksen hoitoon. Kun olet ottanut jälleisen uskon askeleen, tulet huomaamaan, että kokemus omassa elämässäsi tulee todistamaan Jumalan Sanan päteväksi. Toivon sinulle Jeesuksen YSTÄVYYTTÄ ja TURVAA!

Newton-Bartlett HAUTAUSTOIMISTO

Tel. (603) 863-2113
42 Main St., Newport, N.H.

Smith Funeral Home, Inc.

Elden E. Bjurling
Steven A. Palmer
Directors
69 Vernon St., Gardner, MA
Tel. 632-0377

KESKUSTASSA SIJAITSEVA

FRANK H.
MILES
COMPANY

1158 Main St., Holden, MA
Hautatoimittajia
vuodesta 1896

MOORCROFT HAUTAUSTOIMISTO

31 Myrtle Ave. Fitchburg, MA
Puh. 343-7137

Ystävällinen palvelu
PARKKAUSPAIKKA
Richard C. Moorcroft
Stephen R. Moorcroft

BOSK FUNERAL HOME

85 BLOSSOM ST., FITCHBURG, MA TEL. 342-3635

Serving All Faiths

FUNERALS • CREMATIONS • REMOVALS
Services Within Your Means.
Local or Distant

Our convenient location,
easily accessible from
all parts of city and
suburban towns.
Ground Level Entrance

AMPLE OFF STREET AREA FOR PARKING
IN COMPLIANCE WITH FTC

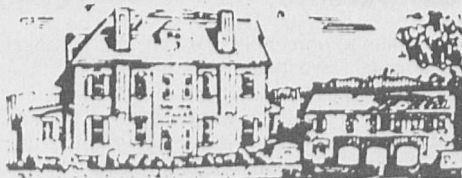
May Funeral Service

HAUTAUSTOIMISTO

RUSSELL W. MAY
Palvelusta Norwoodille ja
ympäristölle

85 Nichols St., Norwood, MA
Puhelin: 762-1509

SAWYER-MILLER FUNERAL HOMES

129 ELM ST., FITCHBURG
Howard J. Miller, Director Phone All Branches 345-6778

From the desk of Stig Häggblom

Muistoja Split'n EM-kisoista Jugoslavian maa jossa miljoonalla saat muutaman bussikyydin

Yleisurheilun Euroopan mestaruuskilpailut Jugoslavian Split'ssä eivät juuri herättäneet huomiota USA:ssa. Euroopassa kisat olivat suuret ja suuret ne olivat Suomessakin huolimatta siitä, että menestys ei ollut alkuunkaan odotusten tasolla.

Tyttö Lapista, Kemin perukoilta, Päivi Alafrantti, pitkään keihäänheittoa harrastava painonnostaja, voitti naisten keihään, pesi Itä-Saksan valtit ja myös oman maan vuoden 1983 maailmanmestarin Tiina Lillackin, joka oli mukana samassa loppukilpailussa Split'ssä.

Kovasti oli yhden kortin varassa Suomen keihäskunni tällä kertaa. Seppo Rätty, kerran maailmanmestari hänkin, oli kansan silmissä epäonnistunut jäädessään viidenneksi.

Käytiin EM-kisaa 15. kerran. Vain kerran aikaisemmin oli Suomi jäänyt täysin mitalittia. Vuonna 1966 Budapestissa kävi näin ikävästi. Nyt oli käydä samalla tavalla.

Päivi Alafrantin onnenheitto teki työstä salamannopeasti Suomen kamaralla julkisuuden henkilön numero yksi. Rauniosta noustiin ja kunnia pelastui. Näin ainakin urheilun johtamisesta vastuulliset tulksivat tilanteen.

Jos tarkempaan tilanteen tarkistamiseen antautuu kuitenkin havaitsee helposti, ettei Suomen yleisurheilu ei kovin iskukykyiseltä vaikuta.

Vaisua on esimerkiksi juoksurintaman toiminta. Turhaa on ollut päävalmentaja Juha Väättäisen yritykset kolmisen vuotta esimerkiksi Bostonin maratonilla. Ei mennyt hyvin Splitissäkään. Lupauksiksi tulkitaan kuitenkin Risto Uimalan kuudes sija 5,000 m:llä ja Harri Hännisen 8:s sija samalla matkalla.

Maratonilla ei edustakaan kun Bostonin voittaja Gelindo Bordin venyi helteessä helppoon voittoon ajalla 2.14,02. Bostonissakin käynyt Ritva Lemettinen oli kuitenkin naisissa yhdeksäs kun, niinkään tämän vuoden Bostonin sankari, Portugalin Rosa Mota vei naisten Euroopan mestaruuden nimiinsä ajalla 2.13,27.

Suomi aloitti 1983 yleisurheilun MM-kilpailujen sarjan järjestämällä loistavat kisat. Helsingin olympiakisoista oli kulunut 31 vuotta ja taas oli "Baltic'n tyttärellä", Helsingillä, koko urheilevan maailman huomio itsellään.

Toiset MM-kisat käytiin 1987 Rooman olympiastadionilla. Hienot kisat kieltämättä. Ben Johnson vei nimiinsä maailmanmestaruuden lisäksi 100 m:n maailmanennätyksen menettämällä molemmat Seoulissa käynnin jälkeen.

Skandaalin käryä oli Roomassa muutenkin. Vilppiä paljastui myöhemmin pituushypyypaikalta.

Elokuun 24. p:nä 1991 alkaivat kolmannet yleisurheilun

MM-kisat Tokion olympiastadionilla, missä Pohjanmaan poika Pauli Nevala 1964 otteli itselleen keihäänheiton kultamitalin.

Suomi tähtää näihin kisoihin. Joukkueelle on jo varattu harjoittelupaikka Hokkaidon Sapporossa, missä latautuminen Tokion tapahtumiin alkaa.

Split oli siis vain välietappi ja sellainen on Tokiokin, jos päätapahtumana pidetään Barcelonan olympiakisoja 1992.

Jokin tuntuu olevan viallaan Suomen yleisurheilussa. Ruotsi kyllä pestiin helpostikin maaottelussa Suomen kamaralla, näin jopa neljällä rintamalla (poikien, tyttöjen ja naisten maaottelut miesten

lisäksi), mutta kun lähdetään suuriin kisoihin, mitä otellaan maailmanhuipulla puhti ei riitä. Seppo Rätty oli maaottelussa ykkösenä. Splitissä Ruotsin Patrik Boden oli häntä edellä, pronssilla, britin Steve Backleyn viedessä Euroopan tittelin.

Minusta tuntuu, ettei Suomi ole toipunut Martti Vainion doping-kärystä 1984 Los Angeles'ssa. Pieni maa ja pienet puitteet. Monen ajatuksia vaivaa kysymys: harjoitettiin-ko maassa vilppiä enemmän?

Seurasin Split'ssä EM-kisoja tarkasti kaikki kuusi kilpailupäivää. Oli kuitenkin paikallaan katsella Jugoslaviaa muutenkin kuin urheilumisen näkökulmasta.

Marsalkka Tito, maan monikymmenvuotinen hallitsija, on siirtynyt aikoja sitten isiensä maille, mutta hänen kuvansa on säilynyt. Rikkinäisen kansan harvoja yhdistäviä asioita on ehkä juuri Titon muisto.

Monet ihmiset, joille nykyelämä voi olla ankeaa, elävät ehkä historian lumoissa. Olihan juuri Split tärkeä osa Rooman valtakuntaa parisen tuhatta vuotta sitten.

Mutta nykyaikaa on kroaattialaisten ja serbien sisäiset taistelut, joista ei olla maailmalla kerrottu vuosikymmeniin. Eurooppa käy vapautumisprosessia ja se vaikuttaa myös rikkinäisessä Jugoslaviassa. Tuli kytee. Mielessä palaa.

Jugoslaviassa inflaatio on laukannut hurjaa vauhtia, mutta ylpeät kansalaiset eivät hyväksy, eivätkä alennu mustan pörssin valuuttakauppiaksi.

Kun matkustan Solinin rauniokaupungista Split'in julkisella linja-autolla kyydistä velotettiin (meitä oli kaksi) 320,000 dinaaria.

Se tuntui hurjalta hommalta varsinkin kun kolikoita ei näissä puitteissa voinut käyttää ollenkaan. Mikä helpotus itse asiassa.

Kun sitten astelee pankkiin ja pistää 10 dollaria tiskille, kassasta tulee täysi miljoona.

Niin hurjaa on inflaatio ollut, eikä se julkinen kyyti rauniokaupunkiin loppujen lopuksi niin kallis sitten ollutkaan.

Solin'ssa oli aikoinaan Rooman Colisseumia muistuttava Stadion 15,000 hengelle. Raunioina se on, ja saattaa pysyäkin.

-Rahaa kaivaustyöhön ei valtiolta tipu, se on totta, vahvisti meidän Amor-niminen itsensä virkaan asettanut esittelijä.

Pahempaa kuitenkin on, näin Amor väitti, että nykyajan ihmisillä ei riitä haluakaan tutustua omaan menneisyyteensä.

Neste ostaa polyesteri-yrityksiä

Neste Chemicalsin polyesteriliiketoiminta laajenee, kun yhtiö on tehnyt yritysostoja Ranskassa, Yhdysvalloissa ja Taiwanissa.

Yrityksissä työskentelee yhteensä noin 400 henkeä. Niiden yhteenlaskettu liikevaihto on tänä vuonna noin 350 miljoonaa markkaa.

Kauppojen jälkeen Neste Chemicals on Euroopan kahdeksanneksi suurin polyesterihartsien tuottaja.

2,300 vuotta sitten Solin oli suurkaupunki, jossa asui 60,000 ihmistä, Amor kertoo. Hän puhuu oman maan kielten lisäksi sujuvasti italiaa, ranskaa ja saksaa, mutta eri juuri englantia. Nykyaajan ihmiset ovat Amarin mielestä omituisia pakkauksia.

Kuva: Stig Häggblom

Tyytyväinen Päivi Alafrantti suukottelee mitaliaan.

Stories from Vermont --

Finns, Fins, Fire and Firewater

by Lillian Davidson

--continued from last week--

My father liked to go fishing; in fact he started me on the sport when I was three. My mother said I promptly pulled in an eel; so, no wonder I didn't like eel?

Anyway, I often accompanied him to Ninevah; I liked going with him, not only was it fun but he always baited my hook as well - no one else ever did. I wasn't squeamish, however, of doing it myself but I wasn't about to protest if someone did it for me.

This particular day for some odd reason I was hauling in one fish after another and Dad was having poor luck; I knew it was beginning to hurt his pride.

Finally he said, "How can I catch anything when I am constantly baiting your hook?"

I restrained myself from pointing out that he didn't pull his line out while baiting my hook and merely said, "OK."

However, I apparently put too much muscle in pulling my line to me because it flew over my lap into the water. As I pulled it back up, there was a bass on it; I had caught him by the gills, and I crowed, "Gee, I don't even have to bait my hook to catch fish today."

That did it, we rowed ashore in silence and rode home the same way. Mother and our dog came out to greet us when we drove into the yard. I went toward her with the pail of fish, and just as I was handing the pail to her, I stumbled over the dog and fell flat on the ground. As soon as I was down to the dog's level, the darn-fool-40-lb. dog climbed on my back, lay down (and he was almost as long as I was) and enthusiastically started licking

my face. It was a ludicrous situation and it broke the ice.

Three of the boys, if you can still call them boys, decided to go, fishing one day. It was cloudy and a mite coolish so they thoughtfully provided themselves with frost preventive which they started sipping as soon as they were out on the water; it was a preventive, wasn't it?

At some point the middle man accidentally knocked over the can of worms. The man at the end said "I've got them" and promptly overreached and fell overboard. The other two were so absorbed they did not even notice.

Finally, the middle man turned around, sipping done, "Where'd Joe go?"

The other replied, "I don't know, but there are the worms floating this way. I'll grab them."

Which he did, but instead of the can of worms, up came a face under the so-called worms.

"Oh, I just went down for the worms and here they are."

"But that's only a piece of rotten wood."

"Yeah, it ate all the worms; you'll find them all in there."

In the '20s you could tell from a distance who was approaching.

But there was one Finn whose wife couldn't even recognize him by his team.

He was a horse trader and he did not necessarily trade for a better team because he was always willing to trade if there was a bottle included in the trade.

This man was the subject of a lot of story swapping. He was a quiet man when sober, but he was a true clown when he had a drink inside him.

He had had so many pro-

blems as far as the police were concerned that when he saw a uniform he immediately took to his heels.

Seeing a man run, the heretofore unsuspicious policeman ran after him.

It wasn't hard to follow his trail, for he seemed to feel that clothes were a hindrance to escape. It was just a matter of following the trail of clothes for the police to find him.

One night our friend came home in his usual soused condition just as his family was going to sauna. He readily consented to go to bed for a while, but later, when supper was ready, he was up and declared his intention to go to sauna, too.

He was gone for almost two hours, so his wife went to look for him, thinking he might have fallen asleep in sauna. When she reached there, the sauna door was wide open, his clothes were all there, but the owner was not.

She took the sauna lantern and found tracks in the snow which she followed for a while but didn't want to leave the little children alone for so long so she got a neighbor to track him down.

The tracks went across lots and ended up two miles further at another Finn's house.

He was another Finn way ahead of his time - the original streaker!

On a Christmas Eve our jovial celebrator arrived very mellow yellow. Again he willingly went to bed, and his family fervently hoped it was for all night.

There was a Finnish Christmas Eve party that night at the Hortonville Grange Hall, and everyone was looking forward to it, especially the two children, because they knew Santa would be there with lots of gifts.

Just to be sure, the mother hid the clothes that he had taken off, checked the fires very carefully, and then decided to lock the door to the bedroom he was sleeping in.

Toward the end of a very

successful evening (dancing was part of the party, too) who should appear but the husband. He attracted everyone's attention as he was gallantly bowing and asking one of the women to dance.

He wasn't naked this time; he was wearing his son's cap which he had put on sideways, his son's sweater and his knickers also on backward. He spent the rest of the evening dancing with all the women.

When they arrived home one of the lids on the kitchen stove had disappeared and was nowhere to be found until several days later when the wife was shaking down the ashes in the chunk stove that had gone out. Hearing a clunking noise she looked inside and there was the kitchen stove lid.

He had apparently thought it a chunk of wood and had refurbished the fire with it. How he managed it without burning his hands or how he managed to get out of a locked room remained a complete mystery as he did not have any memory of either matter.

Despite the heavy drinking, I never heard of him getting violent as some drinkers do. He remained very polite and became meek instead. I remember his bumping into a post at a grocery store and apologizing profusely to the post asserting he would be glad to pay any damages.

Clowns so often paint sad faces on themselves and I've wondered what sad secret they were hiding when behaving in their ludicrous performances!

Well, this clown of ours could not face his tragedy when the time came.

His son grew up into a fine young man and in 1940 with two friends was driving to Hartford (CT) to work at Pratt & Whitney. As they came around a sharp corner, a truck in the middle of the road smashed into them.

The son was fatally injured and rushed to Springfield Hospital where he died. His father saw him just before the boy died and then disappeared. There

turn to FINS page 10

Bringing in a load of hay. The author's father, William Davidson, is in the middle of the load and family friend, Eric Laaksonen, driving.

Father's Day. Lillian Davidson's father with his gift and her mother, Hilda Davidson, sharing his joy. William Davidson used to take a nap after lunch and he immediately decided to take one after receiving the chair. The garage in the background was built around 1918-19.

This was the year of snows in the late 1950s when the Davidsons had to go upstairs to see the road in front of their house. The name of the dog was Jeppe Niilon Poika, named by Lillian Davidson's father. He had complained about his daughter giving dogs names like Ricki and Suki, names he always had to spell for the town clerk. He chose a name he wouldn't have to spell!

High-tech Finland was ideal choice to stage summit

HELSINKI -- High-tech Finland, a model of efficiency and electronic knowhow, was an ideal choice to stage a complicated superpower summit on a week's notice.

"There wasn't much time ... but we can handle it," President Mauno Koivisto said calmly a few days before the sudden summit meeting between Presidents Bush and Mikhail S. Gorbachev.

And he was right, though Bush and Gorbachev struggled at times with the sound system at their end-of-summit news conference.

"We have had a lot of big events -- not as big as this of course -- so we were confident we would be able to build this in such a short time," said Christer Hagglund, who supervised installation of telephones, electric typewriters, computer terminals and transmission facilities for 2,160 journalists from all over the world.

"Our telephone network is very efficient," he said.

One radio journalist from Washington agreed. "Is this a cellular phone? This town has the greatest toys," he exclaimed, holding a tiny, lightweight mobile telephone that isn't available in the United States yet.

Christer Hagglund

The Finnish company Nokia produces 14% of the world's cellular phones, the largest share of any company in the

world.

Gorbachev was astounded by a Nokia product during his state visit to Helsinki last October. He was handed one of the six-inch-long phones with a short aerial and told to listen. Someone he knew in Moscow spoke to him through the phone and photographers registered Gorbachev's disbelief.

Finnish technology has also produced thermal suits that protect humans at sub-zero temperatures; the artificial sweetener, Xylitol; the antiviral protein, interferon; and a five-year contraceptive coil without the adverse side effects of other intrauterine devices.

While a few Lapps in the north still live a nomadic life, using reindeer for meat, for clothing and for bearing their belongings, most Finns are city dwellers in the south and the nation boasts one of the world's highest standards of living.

The national school system reaches the Lapps, too, and Finland claims nearly 100% of its population can read and write.

At least 17% of the government's budget is allocated to education, science research and culture. Including funds from private industry, more than half of all Finnish research money goes to technology.

Sixty percent of all working icebreakers were made in Finland, where one-third of the land mass is above the Arctic Circle. The country has over 100,000 lakes and its Finnish name, "Suomi," is believed to be based on the word for "swamp."

Finland is a particular leader in forestry and agricultural developments. More than half its 135,200 square miles are covered with forest.

Metal and forest products are Finland's main exports, and it is the world's second largest exporter of paper.

Cleveland Plain Dealer

Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter

October meeting

There will be a meeting of the Finlandia Foundation at Central Presbyterian Church, Park Avenue & 64th Street in Manhattan, October 12, 1990, 8 p.m.

The program for the October meeting will be a recital by the Finnish soprano Terttu Tarjamo.

Mrs. Tarjamo made her concert debut in Turku, Finland, in 1985 and has subsequently performed in the United States on radio and television.

Her program will include songs of Sibelius.

Mr. Floyd Sharp will accompany at the piano.

All are welcome to come to the meeting, the first of the 1990-1991 season.

Refreshments will be served

at the conclusion of the scheduled program.

For Finlandia,
Lee Alperin

Eino Friberg's translation of the KALEVALA is presented by the Finnish-American Historical Society of the West to the Vancouver (WA) Public Library. Standing from left to right are: Roy Schulbach, president of the society, Sharon Hammer, librarian; Dale Read, chairman of library board, and Merle A. Reinikka, president of the Finnish-American Literary Heritage Foundation.

Historical Society of West presents KALEVALA to libraries, colleges

PORTLAND, OR -- A special project of the Finnish-American Historical Society of the West during the summer of 1990 was the presentation of Eino Friberg's English translation of the KALEVALA to area colleges and libraries.

The project was the result of a suggestion originally proposed by Helmi Kortte-Erkkila, member of the Historical Society and herself a longtime KALEVALA scholar and lecturer. Following the purchase of four copies of the translated Finnish epic,

Kortte-Erkkila coordinated the June and July presentations and media coverage.

Gift presentations were made by Historical Society President Roy Schulbach and Director Merle A. Reinikka. Reinikka is

turn to WEST page 10

Lake Worth, FL

Kentta Hall News

Veli P. Rekonen joined our hall last year and is proving to be a good, active member.

He has made a sign which will be at the end of the road leading to the hall. It says "F. W. E. Club, Welcome, Kentta Hall."

We thank him. We need more like him and his wife.

We need some more members for our choir, so if you sing come and join us. We sing on our own programs and we sing at the LepoKoti sometimes. We have lots of fun. You will, too, if you join us.

The snow birds are coming back in a trickle. Bertha Pekkala and Linnea Hoover are back. Nice to see them.

Janet Kivi has donated a freezer to the hall. Our old one had stopped working. Janet donated a piano to the hall some time ago.

Many thanks to her. Her husband Ollie is very ill with cancer and is hospitalized. He no longer knows his wife. Janet has our sympathy.

Aarne Kivi donated two pounds of coffee to the hall. He, too, gets our thanks.

Carl Marks is the janitor now at the hall. Everyone says he is doing a good job.

The roof in the old hall has leaked for a long time. He fixed that.

He has put new tile on the floor to replace some that had broken. He cleaned out the eave spouts. He fixed the roof on the shed outside and painted it. And he keeps everything clean.

As for the lawn, he mows it constantly. The grass grows so fast in this rainy season. And he fixes the mowers so they will mow.

Carl also makes pulla for the hall with his wife Vera.

We are looking forward to FinnFest '91 when it comes in April.

One of our members, Saimi Ahola, has been sporting a T-shirt which says "Come on down to FinnFest". Saimi has also been going to their meetings. Good for you, Saimi.

Carl Marks has also been seen in that T-shirt.

Dancing to tapes began at 8 p.m. this past Saturday at the hall. John Orjala played the tapes with Carl Marks relieving him at times.

Come to the next dance at Kentta Hall. Help support the Finns and their efforts to preserve the Finnish ways and customs.

This big beautiful hall should not go to waste. Let's utilize it as much as possible.

Vera Marks

For RAIVA AJA's 85th we are launching a campaign to increase our readership because we know that there are many more people out there who would enjoy the paper. Our goal is 850 NEW subscribers for the 85th! Everyone who gets a NEW order of a 12 month subscription participates in a drawing held at the end of the year. The prizes are \$200, \$100 and \$50. The drawing will take place December 31, 1990. EVERY time you send in a NEW subscription we'll add your name to the drawing pool. So, no more of passing the paper around to a friend, neighbor or relative - get them to subscribe instead! Your own NEW subscription also makes you eligible to participate in the drawing.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

SUBSCRIPTION COUPON USA 12 mo. \$20.00 Foreign 12 mo. \$24.00

Agent: _____

Address: _____

Subscriber's name: _____

Address: _____

Kalenteri

CALIFORNIA

Oct. 13 - Scandinavian Festival, 11 am - 7 pm, Colorado Place, 2425 Colorado Ave, Santa Monica. Celebrating the traditions of the five Scandinavian countries. Sponsored by the American Scandinavian Foundation of Los Angeles.

FLORIDA

April 4-7 - FinnFest USA '91, Lake Worth. For more information, write: FinnFest USA '91, P. O. Box 1229, Lake Worth FL 33460.

MAINE

Oct. 20 - Autumn costume dance, 7:30 pm, Grange Hall, West Paris. Music by Papu Reinholm and Mike Washburn. Sponsored by Finnish American Heritage Society of Maine.

Oct. 21 - Finnish American Heritage Society of Maine monthly meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Video/slide presentation of Finns in Fitchburg.

Nov. 18 - Finnish American Heritage Society of Maine meeting, 2 pm, Congregational Church, South Paris. Program: History of the Finnish Cemetery in Harrison. Sale table of Finnish goods and souvenirs.

MASSACHUSETTS

Oct. 10 - Finnish American Club of Saima monthly meeting, 7:30 pm, Saima Park, Scott Rd, Fitchburg. Program: "Brain teasers."

Oct. 11 - Finnish Cultural Center board meeting, 7 pm, Finnish Cultural Center, Room 205, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Oct. 13 - Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Temperance Society Summer Camp, Furnace Pond, Suomi Rd, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Veikko Honkala. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 14 - New organ dedicatory concert, 4:00 p.m., Messiah Lutheran Church, 750 Rindge Rd, Fitchburg. Featured organist: John Skelton, organist of the Maple St. Congregational Church, Danvers, and member of music faculties at the University of Lowell and the University of New Hampshire.

Oct. 15 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Finnish Cultural Center, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Oct. 16 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 pm, Fellowship Hall, Elm St. Congregational Church, 264 Elm St, Fitchburg.

Oct. 17 - Finnish American Society of Cape Cod monthly meeting, 7:30 pm, Burger King Community Room, Rte 6 (Exit 6), West Barnstable. Finnish language lessons at 6 pm.

Oct. 20 - Kaleva Fair, 10 am-2 pm, Kaleva Camp, Fort Pond, Littleton. Baked goods, refreshments, hand crafts and flea market items. For more information: 508-264-9044. Sponsored by Maynard Ladies & Knights of Kaleva.

- Sauna & refreshments, 3-9:30 pm, Uljas Koitto Camp, Pembroke.

- Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Hi-Lites. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 22 - Finnish Memorial Library open, 7-9 pm, Hammond Building, Fitchburg State College, Fitchburg.

Oct. 23 - Finnish Golden Age Club meeting, 2 p.m., Elm St. Congregational Church, Fitchburg.

Oct. 27 - Sauna & refreshments, Uljas Koitto Camp, Pembroke. - Dance, 8 pm-midnight, Saima Park, Fitchburg. Music by Dori Wells Duo. Sponsored by Finnish American Club of Saima.

Oct. 28 - Finlandia Foundation Boston Chapter monthly meeting, 3 pm, St. Paul's Evangelical Lutheran Church, Arlington. Featured speaker: Consul General Garth Castren of New York.

- Dance, 3:30-6 pm, Saima Park, Fitchburg. Music by John Chambers & Friends. Lessons in Scandinavian Couples dancing, 3-3:30. Sponsored by Revontulet.

NEW YORK

Oct. 11 - Jean Sibelius's "The Oceanside" will be performed by The Riverside Symphony, 8 pm, Alice Tully Hall, Lincoln Center, New York. George Rothman, conductor. Box office: 212-362-1911.

Oct. 12 - Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter meeting, 8 pm, Central Presbyterian Church, Park Ave & 64th St, Manhattan, New York. Program: recital by soprano Terttu Tarjamo.

Oct. 21 - Jean Sibelius's "Violin Concerto" will be performed by the New York Symphonic Arts Ensemble, 3 pm, Julia Richmond High School Auditorium, 67th St. between 1st & 2nd Aves, New York. Sybille Werner, conducting; Rachel Varga, violin. Free admission. More info: 212-371-5571.

Nov. 14 - Recital by Jaakko Kortekangas, baritone, 8 pm, Merkin Concert Hall, Abraham Goodman House, 129 West 67th St, New York. Sponsored by the Finlandia Foundation New York Metropolitan Chapter. Tickets at the Merkin Hall box office beginning Oct. 24. Tickets by mail order from Marja Roth, Finlandia Foundation Concerts, 100 West 89th St, Apt 8D, New York NY 10024.

VERMONT

Oct. 17-Nov. 2 - Exhibit: "Paintings from the Hemlock Ravine" by Eric Aho, Tyler Gallery, Marlboro College, Marlboro. Gallery hours, 9-4 pm weekdays.

All programs subject to change

Greetings from FinnFest USA '91!

Welcome to Lake Worth, Florida, and "Fun in the sun" at FinnFest USA '91.

As we, the committee, formulate and finalize events for '91, we encourage you to make your plans and register early. The dates are Thursday, April 4, through Sunday, April 7.

It has been said that each FinnFest is different.

Certainly FinnFest USA '91 will prove to be a new experience as the site we have chosen is the beautiful Bryant Park on the Intercoastal Waterway immediately south of the bridge to the Lake Worth beach on the Atlantic Ocean.

Join us in Lake Worth and witness why we enjoy one of the largest Finnish communities outside of Finland.

Many new and interesting seminars and lectures on Finnish

heritage and Finns today are planned with continuous entertainment in the band shell at the park.

FinnFest USA '91 will feature the Lappeenranta Cavalry Band (*Ratsuväen soittokunta "Punahousut"* Lappeenrannasta), the Ameriikan Pojat (Boys of America), Aito Suomalainen Torviseitikkö Musiikkia from Minnesota and an organ recital by Dr. Paul Maki, son of the late Rev. Otto Maki, who is currently serving as organist at St. John's Episcopal Church, Larchmont, New York.

We will also be offering a boat ride on the Intracoastal, Evening on the Avenues, Finnish movies and a bus tour of the area.

We will have information on several sightseeing tours of

Florida attractions you could enjoy the festival weekend.

We know that many of you would like to take advantage of our early registration.

Individual registrations before January 1, 1991, are \$30.00 each.

After January 1, 1991, they are \$40.00 each.

Family registrations are available at \$80.00 each before and after January 1, 1991.

To register, send your fees, names, address and telephone number to:

FinnFest USA '91

P. O. Box 1229

Lake Worth FL 33460

Questions? FinnFest USA '91 co-chairman Dave Jarvi is in charge registration and his phone number is 407-368-5321.

FinnFest USA '91 Committee

Finnish American Club of Saima

Saima Park • Fitchburg, Mass.

The Finnish American Club of Saima monthly meeting will be held tonight at 7:30 p.m. at Saima Park.

The program will be the program from the September meeting, "Brain Teasers."

The September meeting ended too late to present a program.

Harri Siitonen to practice medicine

It's never too late to start a new career.

Occasional RAIVAAJA scribe Harri Siitonen of San Francisco is to be an M.D.

Friday, October 19, will be the opening night performance of Tennessee Williams' play *Summer and Smoke* in Berkeley (CA) in an Actors' Ensemble production.

Harri, appearing as Dr. John Buchanan Sr., holds office hours in the Mississippi town of Glorious Hill.

Summer and Smoke will run on Friday and Saturday nights at 8 p.m. from Oct. 19 through Nov. 17, with a Nov. 15 Thursday night performance, also at 8 p.m.

It'll be played at the Live Oak Theatre, 1301 Shattuck, in Berkeley. Ticket info at 415-528-5620.

Dr. Buchanan/Siitonen plans to retire from his newly established practice after closing night.

He can do little else, as he gets shot to death in the play.

CORRECTION

The *Revontulet* will host a dance at Saima Park from 3-6 p.m. on Sunday, October 28, NOT on Oct. 21 as stated in last week's **KALENTERI**.

We apologize for the error.

The committee for the meeting is George & Ethel Anttonen, Toivo Wainonen, Linnea Poikonen, Waino & Aili Berkio, Otto & Aili Anderson, Irja Alitalo, and Armas & Mildred Heino.

TORI '90

What a day!! The weather was beautiful. We had a beautiful crowd.

There were lines at all the booths and the food counters. **Dances**

Oct. 13, Honkala; Oct. 20, Hi-Lites; Oct. 27, D. Wells Duo. Nov. 3, Hi-Lites; Nov. 10, Honkala.

Turkey Dinner

You are invited to the annual turkey dinner served by the board members of the Finnish American Club of Saima.

The dinner will be on Sunday, Nov. 11, 1 p.m., at Saima Park. Reservations are needed. The charge is \$3.00 for paid-up members, \$6.00 for guests.

To make reservations, contact Ruth Holm, 10 Mattson St., Fitchburg MA 01420, Tel. 508-

FINNS

continued from page 8

was no trace of him and everyone believed he had committed suicide, but it was six months later before his body was found on the banks of the Connecticut River.

Thus ended the life of our close community's best known and remembered character. He did brighten our sometimes dreary lives with his colorful deeds and misdeeds.

Lillian Davidson lives in Rutland (VT). Her father, William Davidson, was a Raivaaja agent years ago.

The photos accompanying the article are from the collection of the author.

WEST

continued from page 9

also President of the Finnish-American Literary Heritage Foundation. Both organizations are headquartered at Portland, Oregon.

The presentations were made to the Vancouver Community Library and to the Clark College Library, both in Vancouver, Wash.; to the Concordia College Library, Portland, Ore.; and to the Mt. Hood Community College Library, Gresham, Ore.

Schulbach expressed the hope that this special project of the Finnish-American Historical Society of the West would hereafter become an annual function of the Society, and that various other Northwest libraries and educational institutions would become recipients of the translated KALEVALA.

Articles for sale

Bridgeport Miller, Clausing 14" Lathe, Moore Jig Grinder, 36" Timesaver, Radial Drill, Bandsaw, Cut-Off Saw, Surface Grinder. Risons, 253 Main St., Plaistow, NH 1-603-382-5671 Mon-Fri 9:30-5 Sat-Sun 10-2.

FINN-GE-NU-I-TY, n., where the unusual is usual in speciality advertising.

LLOYD K. HANNULA

79 East Rd. • Box 500 • Westminster, MA 01473 • (508) 874-0629

Lena Nygren, Miss Finlandia 1986 (vas.), Hannu Mäkipuro, Taina Elg, Börje Sandberg ja Barry Farber illan lähennellessä loppuaan.

Kuva: Veikko Laiho

Tina Kilpo (vas.) valmistautumassa kansallispukukierrokselle.

KRISTINA ... jatkoa sivulta 4

dia Vodka, Pentti Airikka,

Amerikan Uutiset, Markku Aunio, Marja Bendixen, Irma Boggiaro, Aune Edlund, Taina

Elg, Barry Farber, Paul Hanslin, Lempi Issakainen, Meeri Jensen, Tyyni Kalervo, Juliette Koka, Toini Koskinen, Maire ja Veikko Laiho, Paula Lara-

mee, Helvi Lindell, Anja Mattila, Eila ja Hannu Mäkipuro, Eeva ja Hans Nordahl, Norden News, New Yorkin Uutiset, Paula Oja, Lady Ostapeck,

Terttu Ovaska, Aune Pantsu, Maija ja Jean Pellinen, Rai-vaaja, Alli Särkelä, Tuula ja Leena, Tamarack Lodge, Sirkka Watson, Mark Winterford.

Anne Tarjamo asettamassa kiharoita paikoilleen.

RAIVAAJAN ... jatkoa sivulta 6

kiekon. Reippaan johtaja Veikko Lassila arveli, ettei sitä voida käyttää muilla kuin varsinaisilla urheilukentillä, joilla ei ole kiviä." "Saiman kentällä, jossa kiekko saattaa pudota suureen kiveen, se saisi sellaisia iskuja, ettei sitä enää muutaman käytön jälkeen Kiinasta tuoduksi huomattaisi," Lassila kommentoi.

Lokak. 9

Kahta elämäntoveriksi toisilleen yhtynyttä Massan valtion asukasta onnitteltiin puolen sivun tervehdyksellä. Anne Irja Koski, Worcester, ja Reino Walfred Oja, Gardner, avioituivat syysk. 28, 1940 Belmont Hallissa Worcesterissa.

Fitchburgin uutisissa kerrottiin Kalevaisten viettävän iltaa kämpällään Fort-järven rannalla Lancasterissa kauniin syksyn huomioimiseksi. "He kutsuvat mukaansa kaikki, jotka tulla haluavat ja tarjoilevat pannukakkuja marjahillon kanssa. Illan ratoksi soitetaan ja niillä jotka haluavat tanssia, on siihen tilaisuus," kirjoitettiin.

Lokak. 10

New York Citystä kerrottiin Työväentalon näyttämön johtajaksi valitun Väinö Niku-Paavolan. Hänen sanottiin olleen nuoresta pojasta alkaen mukana työväen näyttämötoiminnassa ja toimineen u-

seitten Suomen työväen näyttämöitten johdossa ennen kuin saapui Yhdysvaltoihin.

75 vuotta sitten

Lokakuun 7, 1915

Matti Kurikka saatettiin viimeiseen lepoonsa lokak. 5. p:nä Inwood hautausmaahan Brooklyn, CT:ssä. "Saattamassa oli suuri joukko suomalaisia, 20 seppelettä laskettiin hänen vaiherikkaan elämänsä muistolle," kirjoitettiin. Paikalla sanottiin olleen koko joukon Kalevan Ritareita saattamassa "rauhanmiestä viimeiseen lepoonsa."

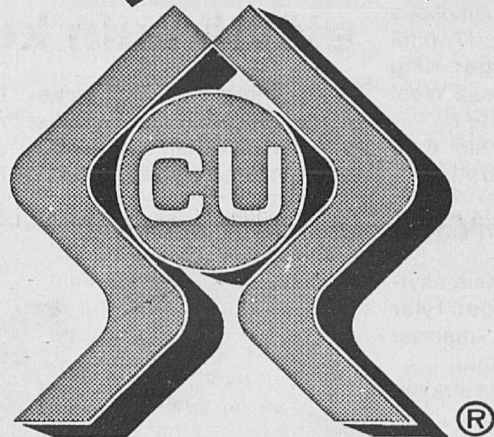
Lokak. 9

Työväenyhdistys Saima Fitchburgissa kertoi aloittavansa jokasyksyiset lasten suunnuntaikoulut, joiden tarkoituksena oli opettaa lapsille suomen kieltä. Toistasataa lasta oli ilmoittautunut kouluihin. Heidät jaettiin seitsemälle luokalle tietojensa perusteella. Koulutunnit pidettiin sunnuntaiaamuisin klo 9:30 - 12.

Lokak. 11

Lehden sivuilta löytyi tällaisen paikanhakuilmoitus: "Suomen- ja englanninkielinen taitoinen, ammattiinsa perehtynyt parturi, haluaisi pysyvään paikkaan jossain idän valtiossa, jossa on suomalaisia. Huom! Suomalaiseen liikkeeseen."

SUPPORT YOUR CREDIT UNION.

JOIN OPERATION GRASSROOTS.

The banking industry has stumbled, and now it's grabbing at your Credit Union to keep from falling. If the banks have their way, the strength

of Credit Unions will be used to help them stay on their feet. But it will weaken the Credit Unions and cost you more.

FIGHT BACK!

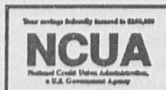
Don't let big banking push you into submission. Let your elected officials know how you feel. Pick up a form at your nearest Workers' Credit Union office, sign and mail it to your representative.

Credit Unions are strong, and operate for the benefit of their members, not for profit. Participate in Operation Grassroots. With your help, Credit Unions will continue to be what they have always been—places where people help people.

**For More Information On How You Can Help,
Call Or Stop By One Of Our Local Offices.**

In Touch with You SM

WCU
WORKERS' CREDIT UNION

815 Main Street, Fitchburg 345-1021 • 40 Fairmount Street, Fitchburg 343-5810
313 Pleasant Street, Gardner 632-9200 • 12 N. Main Street, Orange 544-2188

Equal Opportunity Lender

Tulevia tilaisuuksia

Fitchburgin Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoon-tuu tiistaisin klo 2 iltapäivällä Elm St. Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg. Kaikki tervetulleita!

★ Suomenkielen tunnit maanantai-iltoisin klo 7 - 9 syysk. 17. päivästä marrask. 19. päivään Kaleva Kodissa, 107 Mechanic St., Fitchburg. Järjestäjä Fitchburgin Kalevan Ritari ja Naiset. Lisätietoja numerosta (508) 874-2780.

★ Tanssit Saiman Puistossa lauantaina, lokak. 13. p:nä klo 8-12 yöllä. Veikko Honkala takaa tahdin. Järjestäjä FACS. Kaikki tervetulleita!

★ Lauantaina, lokak. 20. p:nä klo 10:00 aam. - 2:00 ip. Maynardin Kalevaistert myyjäiset Fort Pondilla, Littleton, MA. Leivonnaisia, virvokkeita, käsitöitä ja kirpputori. Lisätietoja numerosta (508) 264-9044.

Cape Cod

Finnish American Society of Cape Codin kuuuaukouskokous keskiviikkona, lokak. 17. p:nä klo 7:30 illalla Burger King Community huoneessa West Barnstable. Exit 6 Rte 6.

Ennen kokousta klo 6:00 suomenkielen oppitunti.

Marlboro, VT

Eric Ahon maalauksia näyt-teillä Marlboro Collegen Tyler Galleryssä lokak. 17 - marras-k. 2. päivien välisen ajan.

Galleria on avoinna arkisin klo 9 aam. - 4 iltap.

Urkujen vihkimiskonsertti

Sunnunt., lokak. 14. p:nä klo 4:00 iltap.

Messiah Lutheran kirkko
750 Rindge Rd., Fitchburg, MA

John Skelton
urkurina

Kaikki tervetulleita!

Tanssit Saiman Puistossa

Lauantaina
lokakuun 13. p:nä
klo 8 - 12 yöllä

Veikko Honkala
soittaa

Kaikki tervetulleita!
Finnish American Club of Saima

JOYCE I. HANNULA CFP
Personal Financial Planner

79 East Rd. P.O. Box 500
Westminster, MA 01473

874-0629 or 832-6368

IDS AMERICAN EXPRESS

Fitchburg ja ympäristö

Kultaisen län Kerho

Suomalainen Kultaisen län Kerho kokoon-tui tiistaina, lo-kak. 2. p:nä Elm St. Lähetys-kirkon seurakuntasalissa, 264 Elm St., Fitchburg.

Presidentti Anton Nopasen tervetuliaistoivotusten jälkeen laulettiin "America" ja "Maamme laulu" Neima Johnsonin säestäessä pianolla.

Mildred Heino luki edellisen kokouksen pöytäkirjan, mikä hyväksyttiin yksimielisesti.

Vieraat, Mr. ja Mrs. Niilo Kopsala ja Mrs. Aili Jokinen, toivotettiin myös tervetulleik-si.

Veikko Peltola kertoi käy-neensä katsomassa Rauha Lassilaa ja Mrs. Jalkoa Hill-crest hoitokodissa sekä Arvi Harjua Henry Heywood Me-morial sairaalassa.

Mr. ja Mrs. Lauri Anttilaa kiitettiin heidän syntymäpäi-

viensä johdosta kerholle an-tamastaan \$10.00 lahjoituk-sesta.

Monet kiitokset myös seu-raaville henkilöille heidän kah-vipöydän tuomisistaan: Henni Lappalainen, Irja Alitalo, Ethel Anttonen, Helmi Ahlfors, Aili Johnson, Elsie DesJardins, Lempi Tiilikkala ja Aino Antti-la.

"Happy Birthday" laulettiin viikon syntymäpäiväsankarei-den kunniaksi: Aili Johnson (syysk. 30) ja Lauri Anttila (lo-kak. 4).

Jäseniä muistutettiin, että lokak. 16. p:nä ei kokoonnuta, mutta sitä seuraavalla viikolla jatketaan tavanomaiseen ta-paan.

Rahastonhoitaja Miriam O-rava luki raporttinsa.

Juontaja Mildred Heino sai sitten ohjekset käsiinsä. Hän

esitteli Waino Berkiön, joka viihdytti ripeällä hanurimusiikillaan.

Veikko Peltola luki mielen-kiintoisen artikkelin. Ethel Anttonen lausui vuoden kuu-kausia koskevan rämpsyt, minkä jälkeen hän lauloi u-seita kauniita syksyn sävel-miä. Lisäksi hän säesti itse-ään myös taidokkaasti pianol-la.

Miriam Orava luki useita kauniita runoja, Mr. Nopanen viihdytti yksinlaululla Mrs. Johnsonin säestyksellä.

Mrs. Heino päätti ohjelman lukemalla laihialaisia kaskuja. Todella hauskoja! Lauri Anttila luki myös hupaisan runon.

Kahvia maukkaine herkkui-neen tarjoilivat Mrs. Orava, Ir-ja Alitalo, Henni Lappalainen, Mrs. Anttonen ja Eila Lampila.

hautaan saattamista, vaan en-nen kaikkea suremaan jää-neiden palvelemista.

Työssä on mukana aimo an-nos psykologiaa. "Läheisen kuolema on aina hyvin vaikea aika. Me keskitymme autta-maan ihmisiä tuon vaikean kauden läpi." Bosk sanoo aina yrittävänsä rohkaista ihmisiä puhumaan surustaan.

Bosk kertoo pitävänsä työn-sä monipuolisuudesta. Ihmisi-mielen lisäksi on tunnettava ihmisen anatomia ja hallittava ruumiin käsittelyssä tarvit-tavat kemikaalit. Lisäksi tarv-taan järjestelykykyä ja liike-miesvaistoa, Bosk sanoo.

Bosk perusti Blossom Streetillä sijaitsevan hautaus-toimiston 1947 yhdessä edes-menneen vaimonsa Hazelin kanssa. Nykyisin toimistossa työskentelevät Boskin lisäksi apulaisjohtaja Donald G. Du-fault ja John A. Bosk Jr. Ina Davidson on ollut harjoitteli-jana toimistossa liki vuoden.

jatkuu seuraavalla sivulla

Kirkollisia

Bethel-seurakunta

Suomenkielinen radiohar-taus Hyvät Uutiset lähetetään joka sunnuntiaamu asemal-ta WEIM 1280 Fitchburg, klo 8:45 aam.

Yleinen (suomenkielinen) jumalanpalvelus pidetään sun-nuntaina klo 2 aam. Elm Street Lähetyskirkossa, 264 Elm St., Fitchburg.

Seurakunnan pastorina toi-mii Taimo Majalahti, puh.345-4264.

Erikoistilaisuuksista ilmoi-tetaan tarvittaessa.

Elm St. Lähetysseurakunta

Sunnuntaina klo 8:30 aam. radiohartaus New Life asemal-ta 1280 Fitchburg. Jumalan-palvelus klo 9:30 aam. Pastori George L. Cory saarnaa. Klo 10:30 kahvi- ja mehutarjoilu. Klo 10:45 aam. pyhäkoulu kaikenikäisille.

Tiistaina klo 7:00 illalla ai-kuisten kuoroharjoitus ja viik-koillan hartaustilaisuus.

Messiah Luterilainen seurakunta

Sunnuntaina, lokak. 14. klo 7:15 aam. Luterilainen tunti WCMX, 1000 am. Klo 9:00 Raamattu tunti. Klo 9:15 Sun-nuntaikoulu. Klo 9:30 Kor-keakoululaisten raamattu tun-ti. Klo 10:00 'Elders' rukous. Klo 10:30 Englanninkielinen jumalanpalvelus. Klo 4:00 ip. Urkujen vihkimistilaisuus. Saarna past. Hintze. (Ilmoi-tus tässä lehdessä)

Järjestämme matkoja
Floridaan ja
Suomeen ja
minne tahansa maailmassa

Puhumme suomea

GIT MATKATOIMISTO

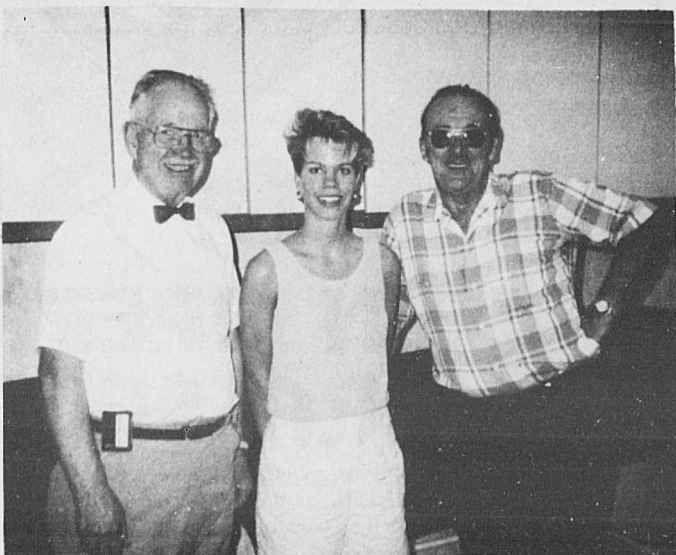
69 Main St. Leominster
Puh. 537-4536

Hautaustoimiston johtaja John A. Bosk:

"Ajattelemme enemmän eläviä kuin kuolleita"

"Me yritämme tehdä vaike-an ajan ihmisille niin helpoksi kuin mahdollista," sanoo hau-taustoimiston johtaja John A.

Bosk. Fitchburgilaisia 43 vuo-den ajan palvellut Bosk tote-aa, että hautausurakoitsijan työ ei ole pelkästään vainajan

John Bosk, Ina Davidson ja Donald Dufault. Kuvasta puut-tuu John Bosk Jr.

Kaikenlaisia vakuutuksia Puhutaan Suomea

NIEMI
INSURANCE
AGENCY, INC.

135 Main Street, P.O. Box 449
Välitetään myös kiinteistöjä

Westminster, MA
Puhelin 874-2921

Henry J. LeBlanc Insurance Agency, Inc.

Täydellinen vakuutuspalvelu
KIINTEISTÖ - IRTAIMISTO
KODINOMISTAJIEN
AUTO - PALO - HENKIVAKUUTUKSIA

376 Summer St.
Fitchburg, MA
Puh. 343-4853
Eino E. Niinimäki

71 Main St.
Westminster, MA
Puh. 874-5323
Glenn E. Niinimäki
Kevin D. Nivala

SUOMEA PUHUVIA VIRKAILIJOITA

LYDON & HAASE CO.

209 Fulton St., Norwood, Mass. 02062. Ph. 769-0719

KAIKENLAISIA PUTKITÖITÄ ja LÄMMITYSLAITTEITA

Kylpyhuoneita ja keittiöitä uudistetaan - Talouskoneita, Amana jääkaappeja ja pakastimia, Kitchenaid astianpesukoneita

EXPERIENCE THE DIFFERENCE HUHTALA OIL CO.

MAIN STREET, EAST TEMPLETON

- LOCALLY OWNED
- OUR THIRD GENERATION
- 7 OIL DELIVERY TRUCKS
- 13 LICENSED TECHNICIANS
- 24 HOUR BURNER SERVICE
- 44 YEARS OF DEPENDABILITY
- AUTOMATIC OR CALL IN SERVICE
- NEW CUSTOMERS ALWAYS WELCOME

LOW COMPETITIVE PRICES
VOLUME DISCOUNTS

FUEL OIL

CASH ON DELIVERY
or within 10 Days
with established credit
MINIMUM 150 GALLONS

CALL 632-1221

Our service area is from North Rutland to Orange

AJATTELEMME...

jatkoa edelliseltä sivulta

John A. Bosk, 78, ei kaipaa eläkkeelle. Kiinnostus työhön säilyy, sillä jokainen asiakas on erilainen. Kulttuurista, uskonto, tunteet, varakkuus, asema ynnä lukuisat muut tekijät vaikuttavat järjestykseen, Bosk toteaa.

Boskin toimisto järjestää vuodessa noin 120 hautajaisesta, joista suurin osa pidetään hautausmaaston kappelissa. Useimmiten sen seinällä roikkuu Saksasta peräisin oleva yksinkertainen puuristi, mutta alttaria muutetaan tarpeen mukaan. Varastosta löytyy ikoneita ja ristejä eri uskontojen kunnille.

Ruumishuoneella on korvissa kolkko sointi. Nykyiset ruumishuoneet eivät kuitenkaan ole kauhu elokuvien pimeitä kellareita. "Tämä on melkein kuin laboratorio," Bosk sanoo huoneesta, jossa vainaja siistitään valvoajien varten. "Meidän täytyy pitää kaikki steriilinä."

Ina Davidson sanoo ihmisten aina yllättyvän hänen ammatin

tinvalinnastaan. "Työhön liittyy monia kielteisiä mielikuvia," hän toteaa, ja sanoo uskovansa, että ihmiset muuttaisivat käsitystään, jos tietäisivät alasta enemmän.

Saarnat valoisampia

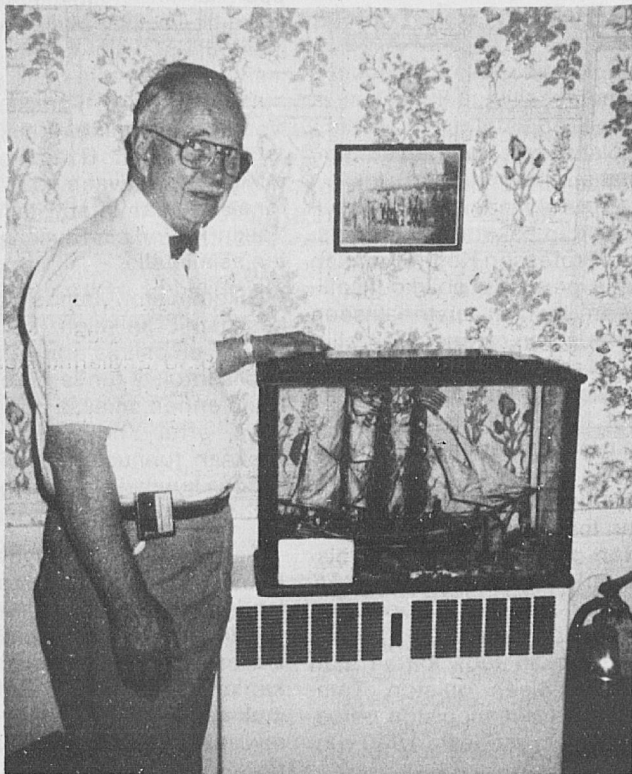
Hautajaiset ovat hiljalleen muuttuneet apeista ja synkistäkin tilaisuuksista valoisammiksi ja epävirallisemmiksi, Bosk kertoo alan kehittymisestä uransa aikana.

"Papit saarnasivat ennen tuomiota; ehkä tarkoituksena oli pelottaa jäljelle jääneet elämään kunnolla. Nykyisin saarnat ovat ylentäviä."

Vielä 1950-luvulla ruumishuoneissa vedettiin verhot ikkunoiden eteen suojaamaan surevat omaiset muiden katseilta, Bosk kertoo. "Nykyisin autoissa ei edes ole verhoja."

Sukujuuret Suomessa ja Saksassa

John Boskin esivanhemmat tulivat Suomesta ja Saksasta.

Isoisän isän Herman Boskin pienoismalli purjelaiva Atlantiksesta on Boskin ylpeydenaihe.

Bosk Funeral Home, 85 Blossom Street, Fitchburg, MA.

Hänen isänsä vanhemmat olivat ruotsinsuomalaisia Vaasasta, äitinsä puolelta hän on saksalainen.

Hautausmaaston tupakahuoneen peräseinällä roikkuu mustavalkoinen valokuva, jossa joukko miehiä seisoo sata-massa Vaasan Mustasaaresta, Korsholmista. Kuvan alareunassa heistä kaksi on nimetty; John Boskin isoisän isä Herman H. Bosk ja isoisä Herman Bosk.

Lasikaapissa on Herman Boskin kokoama pienoismalli purjelaiva Atlaksesta, jolla hän purjehti Euroopasta Cape Hornin kiertäen Australiaan useita kertoja.

1870- ja 1880-luvun vaihteessa Herman Bosk asettui vaimonsa kanssa asumaan Fitchburgiin. Monien muiden skandinaavien tavoin hän työskenteli Iver Johnsonin tehtäessä, missä valmistettiin mm. pyöriä ja aseita.

John A. Boskin isä ansaitsi leipänsä käsityöläisenä, mutta oli Fitchburgin seudulla hyvin tunnettu myös pesäpalloilijana. "Hän pelasi pikkuliigoissa ja oli juuri siirtymässä ammattilaiseksi, kun loukkaantui vakavasti eräässä pelissä vuonna 1911," Bosk kertoo. Kallonmurtuman vuoksi hän vietti lähes

vuoden sairaalassa.

John A. Bosk ei seurannut isänsä jalanjälkiä urheilukentälle. Hänen rakkain harrastuksensa on musiikki. "Olen soittanut 63 vuotta, High Schoolissa minulla oli oma orkesteri, ja vieläkin soitan rumpuja useassa orkesterissa," Bosk kertoo.

"Se on aina vaikea kysymys," Bosk sanoo kun häneltä tiedustelee ammatinvalinnan taustaa. "Sitä vain jotenkin innostuu alasta. Ajattelin, että tässä ammatissa voisin auttaa ihmisiä."

Valmistuttuaan Fitchburg High Schoolista Bosk työskenteli jonkun aikaa isänsä kanssa, mutta ei viihtynyt alalla. "Kirkossa yrittivät saada minua ryhtymään papiksi, mutta päätin, ettei se ole minua varten."

Hautausmaaston johtajan lisenssin hän sai 1938 New England Institute of Anatomy, Sanitary Science and Embalming -oppilaitoksesta. Neljä vuotta myöhemmin hän perusti "oman pienen paikan" Clintoniin, josta hänen vaimonsa Hazel oli kotoisin. Toinen maailmasota repäisi Boskin kuitenkin rintamalle Eurooppaan.

Sodan jälkeen John ja Hazel Bosk, joka oli ammatiltaan sairaanhoitaja, perustivat nykyisen hautausmaaston Blossom Streetille Fitchburgiin. Komean rakennuksen edellinen omistaja oli Kolumbusen Ritarit -järjestö.

Hautausmaaston pihaa koristaa todellinen harvinaisuus, vuoden 1919 antiikkisen ruumisauto; S & S Hearse. Bosk osti auton Martin Murphyn hautausmaaston jämmistöstä 1978, ja kolmen vuoden kunnostuksen jälkeen ulkosalla pitkään lojunut auto oli toimintakunnossa.

"Tietääkseni tämä on ainoa laatuaan koko maassa," Bosk kertoo osoittaen kaiveruksia auton sivussa. "Joitakin yhtä vanhoja ruumisautoja on muuallakin käytössä, mutta niissä ei ole puuleikkauksia."

Bosk on koko ikänsä toiminut aktiivisesti eri järjestöissä. Nykyisin hän kuuluu mm. Finnish American Club of Saiman johtokuntaan, on elinikäinen jäsen Finnish Cultural Centerissä ja toimii aktiivisesti Christ Episcopal -kirkossa. Menneinä vuosina hän on mm. toiminut Fitchburg Historical Societyn sekä Massachusetts Funeral Directors -yhdistyksen presidenttinä.

Nobel-komitea kaipaa apua

Viisijäseninen Norjan Nobel-komitea kaipaa nykyistä enemmän kansainvälistä apua valitessaan vuotuisen Nobelin rauhanpalkinnon - maailman arvostetuimman kunnianosoituksen - saajan.

Nobelkomitea etsii parhailaan viiden, kuuden hengen ryhmää ympäri maailmaa. Tämä ryhmä antaisi asiantuntijapua rauhanpalkinnon saajan nimeämiseksi.

Tämänvuotisen Nobelin rauhanpalkinnon saaja nimetään 15. lokakuuta. Asioista perillä olevien lähteiden mukaan ehdokkaina ovat ainakin Neuvostoliiton presidentti Mihail Gorbatsšov, eteläafrikkalainen kansalaisoikeustaistelija Nelson Mandela, Tšekkoslovakian presidentti Vaclav Havel, presidentti George Bush ja paavi Johannes Pavaali II.

Yhtä sun toista...

Lueskelin tässä yhtenä iltana Alvar Aallon vaimon Elisan muistelmia ja totesin hämmästykseni, että meikäläisellä ja tuolla suomalaisella suurmiehellä on jotain muuta yhteistä kuin suomalaiset sukujuuret.

Elissa Aalto kertoi miehelleen olleen tapana lueskella sängyssä maaten ja pinon neen suuren kasan kirjoja sänkyänsä viereen ikään kuin vuoroaan odottamaan.

Meikäläisellä on samanlai-

nen pino, joka alkaa jo välillä nousta itse sänkyäkin korkeammaksi.

Elissa Aallon mukaan miehellään oli pinot molemmin puolin sänkyä. Kylkeä kääntäessään hän myös vaihtoi kirjaa alkaen lukea toisen pinnon päällimmäisenä ollutta kirjaa. Täten Alvar Aalto saat-

toi lukea neljääkin kirjaa yhtä aikaa koskaan menettämättä kertomuksen juonta.

Sama tyyli on meikäläiselläkin. Joskus pitää lukea kunnan asiaa, joskus kaunokirjallisuutta. Välillä suomeksi ja välillä englanniksi. Tosin meikäläisellä on kirjoja pinossa vain omalla puolella sänkyä.

Kertoessani asiasta miehelleni, hän kommentoi: "Tarkoitako tämä sitä, että meidän pitää vetää sänky pois seinästä, että saat pinon minun puolelleni?"

Vastasin, että eihän toki. Käyhän se yksinkertaisemmin: toinen pino vain keskelle sänkyä!

Baglady

ALICE & EUGENE HEIKKILÄ

TERVETULOA
YSTÄVÄT

LUNENBURG
FORD • ISUZU

Rte.2A, Lunenburg • 345-1011

NORTH
END SUBARU • MAZDA

Rte.2A, Lunenburg • 582-4911

HEIKKILÄ COUNTRY DEALERSHIPS

Suomen uutisia

Marjut Tynkkynen Finland Festivalsin nuori taiteilija

Nuori hanuristi sai tunnustusta

Harmonikkataiteilija Marjut Tynkkynen on nimetty Finland Festivalsin nuoreksi taiteilijaksi vuonna 1991. Suomen kesäjuhlien kattojärjestö valitsi nyt neljättä kertaa oman nuoren taiteilijansa. Tunnustukseen liittyvät konsertit FF-ketjun kesän kotimaan festivaaleilla; luvassa on myös esiintymisiä ulkomailla.

FF:n saavuttamat kävijämäärät ovat myös vahvistuneet; laskentaperusteena on käytetty myytyjä lippuja. Kaikkiaan 16 jäsenjuhlaa ylsi 861,967 kävijään. Järjestäjät pitävät määrää tyydyttävänä. Lähdeverokorvauksiin on budjetoitu 3 miljoonaa markkaa. Se toiminnanjohtajan mielestä riittää. Korvausjärjestelmä on toiminut kornw.02tuullisen tyydyttävästi. Pahimpana haittana pidetään korvauksen saamista jälkikäteen. Tämä asettaa festivaalien muutoinkin tiukan talouden entistäkin ahtaammalle.

Tynkkynen tyytyväinen

Marjut Tynkkynen on erittäin iloinen saamastaan tunnustuksesta.

- Tosi hieno juttu, hän iloitsee. Tynkkynen suoritti ensimmäisenä kahden muun opiskelijan kanssa Sibelius-Akatemiassa harmonikansoiton diplomitutkinnon vuonna 1984. Ensikonsertti oli vuonna 1987, sen jälkeen konsertteja on ollut koti- ja ulkomailla, vaikkakin esiintyvän taiteilijan ura on Tynkkynen sanoin käynnistynyt hitaasti.

Marjut Tynkkynen on soittanut paljon uutta suomalaista soolo- ja kamarimusiikkia. Jatkoa on luvassa myös tulevina kesinä, jolloin ainakin

Finland Festivalsin nuori taiteilija Marjut Tynkkynen toimii Espoon musiikkiopiston harmonikansoiton lehtorina ja tuntiopettajana Sibelius-Akatemiassa.

kuullaan Olli Koskelinin harmonikalle säveltämä teos. Uuden musiikin lisäksi nuori taiteilija paneutuu barokkimusiikkiin.

Tähän asti FF:n nuori taiteilija on ollut esittävä muusikko. Mikään ei kuitenkaan poisulje sitä, etteikö taiteilijaksi voitaisi valita myös muun taiteen alan edustaja. Vuoden 1991 nuorta taiteilijaa valmistelleen työryhmän puheenjohtajana on ollut Seppo Kimanen, Kuhmon kamarimusiikin taiteellinen johtaja.

Mikko Mäkelä siirrettiin Los Angelesista Buffaloon

Los Angelesin NHL-jääkiekkoilija Mikko Mäkelä, 25, lensi viime viikon tiistai- ja keskiviikkona Kaliforniasta syksyiseen Buffaloon. Vaihtokaupassa Los Angeles sai Buffalon amerikkalaissyntyisen Mike Donnellyn, 27, joka pelaa Mäkelän tavoin vasenta laitaa.

Mäkelä aloittaa kuudennen NHL-kautensa Buffalon Christian Ruutun joukkueoverina.

Los Angeles jätti Donnellyn suojaamatta maanantaina, jolloin seurat valitsivat yli kolme vuotta NHL:ssä pelanneita, suojattujen listan ulkopuolisia pelaajia. NHL:ssä joukkue saa suojata korkeintaan 12 luitelijaa ja kaksi maalivahtia.

New York Islandersin suomalainen puolustaja Jari Grönstrand oli myös tarjolla suojaamattomien joukossa, mutta ei mennyt kaupaksi. Grönstrand saattaakin joutua aloittamaan kautensa farmiliigassa. AHL:n Springfield Indians -joukkueessa.

Paasio tarjoutui isännäksi Etykin ulkoministereille

35 Ety-maan ulkoministerit lopettivat viimeviikkoisen kokouksensa toiveikkaina siitä, että Euroopan tavanomaisia aseita koskeva TAE-sopimus valmistuu marraskuun 19. päivään mennessä, jolloin Etykin huippukokouksen on määrä alkaa Pariisissa.

Neuvostoliiton ulkoministerin Eduard Shevardnadzen ja ulkoministeri James Bakerin oli määrä yrittää sopia viimeisistä kiistakysymyksistään kahdenkeskisessä tapaamisessaan myöhemmin.

Suomen ulkoministeri Pertti

ti Paasio ehdotti omassa puheenvuorossaan, että ulkoministerikokouksia pidettäisiin jatkossa säännöllisesti kerran tai kahdesti vuodessa, ja tarjosi Suomea seuraavan kokouksen pitopaikaksi.

Suomi haluaisi myös mielellään saada Etykin pysyvän sihteeristön Helsinkiin, mutta Ruotsi ja Tšekkoslovakia kilpailivat samasta kunniasta, ja New Yorkin kokouksen aikana kävi lähes ilmiselväksi, että Tšekkoslovakia on voittamassa kilpailun.

Paasio ilmaisi myös varo-

vain sanakääntein Suomen tuen Baltian maiden itsemääräämisoikeudelle ja Etyk-jäsenyydelle.

- Toivomme, että vielä jäljellä olevat ongelmat voidaan ratkaista neuvotteluin. Baltian maat voisivat näin ottaa oikeutetun asemansa Etyk-prosessissa, Paasio sanoi.

Ruotsin ulkoministeri Sten Andersson ilmaisi saman asian voimakkaammin. - Meidän on vaikea kuvitella tulevaa Eurooppaa rauhassa ja yhteistyössä ilman Viron, Latvian ja Liettuan kansojen täyttä osanottoa, Andersson sanoi.

Kaikkien kolmen Baltian maan ulkoministerit pitivät varsinaisen kokouksen ulkopuolella tiedotustilaisuuden, jossa he vaativat mailleen samankaltaista tarkkailija-asemaa, jonka Albania on jo saanut Etykiissä, ja Tanskan ja Norjan ulkoministerit tukivat tätä vaatimusta. Baltian ulkoministerit vaativat myös maitensa aseman ottamista New Yorkin ja Pariisin Ety-kokousten asiasta.

Ulkoministeri James Baker keskusteli kaikkien kolmen Baltian ulkoministerin kanssa puolisoista tunteja ja korosti sitä ennen omassa puheessaan, ettei Yhdysvallat ole koskaan tunnustanut näiden maiden kuulumista Neuvostoliittoon.

Baker tapasi myös lyhyesti Paasion ja keskusteli Persianlahden tilanteesta ja TAE-sopimuksesta. Paasion mukaan Baker korosti Yhdysvaltain kantaa, että ilman TAE-sopimuksen valmistumista ei tule myöskään Ety-huippukokousta.

Kansallispuvut vailla näyttelypaikkaa

Suomen kansallispukuneuvosto etsii kansallispukujen mallikokoelmalleen pysyvää säilytys- ja näyttelypaikkaa. Vaihtoehtoina ovat Hämeenlinna ja Jyväskylä. Päätöksentekoa ajankohtaa ei vielä tiedetä.

Mallipukukokoelmaa säilytetään kansallispukuneuvoston toimistossa. Uudessa sijoituspaikassa toivotaan voitavan järjestää vaihtuvia näyttelyjä.

Suomessa on kaikkiaan yli 400 kansallispukua, joista yli 200 suomenkielistä ja loput ruotsinkieliseltä alueelta.

Kansallispukuneuvoston kokoelmassa on yli 50 mallipukua. Vuosittain kokoelma karttuu viidellä puvulla. Kaikista puvuista ei voida tehdä mallipukua, koska monista on säilynyt vain yleiskuvas.

Joka viides opiskelee kansalais- tai työväenopistossa

Joka viides aikuinen suomalainen osallistuu kansalais- ja työväenopistojen kursseille. Opistot ovat Suomen suurimmat aikuiskouluttajat.

Opistotoiminnan historia julkistettiin äskettäin Helsingissä. Professori Kosti Huuhkan teos perustuu poikkeukselliseen laajaan historialliseen aineestoon. Hänellä on ollut käytössään aiempien julkaisujen lisäksi mm. komiteamietinnöt, kouluhallituksen arkistot ja runsaasti erilaisia pöytäkirjoja.

Huuhka on tutkinut opistojen toimintaa laidasta laitaan. Hän on selvittänyt mm. opistoverkostoa, länsiäädäntöä, kouluhallintoa ja opistojen yhteistoimintaa.

Huuhkan teos kattaa ajan ensimmäisen opiston, Tampereen työväenopiston, perustamisesta vuodesta 1899 vuoteen 1879.

DOLLARI ... jatkoa sivulta 3

tannosta on yhden dollarin seteleitä.

Miljoonat lehmän mahassa

B.E.P. myös korvaa turmeluneita dollareita. Kun hakija voi esittää enemmän kuin puolet setelistä, ministeriö korvaa sen.

- Muutama vuosi sitten eräs farmari toi meille useita miljoonia dollareita lehmän mahassa. Me korvasimme ne hänelle.

Väärentäminen on maailman vanhimpia ammatteja. Sen tukahduttamiseksi uudet dollarin setelit painetaan pian Washingtonin kirjapainossa. Uuteen dollariin tulee mikropisteitä ja lanka paperin sisään. Se on ensimmäinen uudistus dollarin muodossa vuoden 1929 jälkeen.

FINNEXPRESS

FINNTASTIC GROUP FLIGHTS FINNAIR SCHEDULED SERVICE WEEKLY DEPARTURES - WEEKLY RETURNS

LOWEST AVAILABLE AIRFARES FROM
NEW YORK \$575 - LOS ANGELES \$725
TORONTO \$725

RULES AVAILABLE UPON REQUEST

Money saving tax-free connections
from all other airports in North America
- Business or Pleasure -

ALL YOUR TRAVEL ANYWHERE IN THE WORLD

For reservations contact:

TRAVEL SERVICE
425 Madison Avenue, New York, N.Y. 10017
New address, same location

Telephones:
212-832-8989 or 800-677-6454
Puhumme suomea

Suomen uutisia

Suomen uutisia

Hallitukselta

157,6 miljardin budjetti

Tuloverotus kevenee ensi vuonna, mutta kokonaisuudessaan verotaakka ei piene. Pienituloisimmat saavat uuden verovähennyksen ensi vuonna.

Lapsiläistä nousevat 22 prosenttia ja opintoraha 40-80 mk. Marginaaliprosentit laskevat ja verottoman tulon raja nousee. Kotihoidon tukeen tulee korotuksia ja isille annetaan oma, kuuden päivän isyysloma. Eläkkeelle ei joudu heti, vaan työikäisiä kunnoutetaan.

Mikä sitten tulee kalliim-

maksi ensi vuonna: ainakin viina, tupakka ja bensiini. Niiden hinnat nousevat reippaasti. Samoin nousevat posti-, sairaala- ja päivähoitomaksut.

Koroille tulee lähdevero ja myyntivoittojen ja autoedun verotus kiristyy.

Liikevaihtovero nousee puoli prosenttiyksikköä vuoden alussa ja tuloveron kevennyksestä kerätään puolet pakollainaksi valtiolle. Korkovähennyksen omavastuu tulee kasvamaan ja eläkevuoksuvasvähennys pienenee.

Presidentti Mauno Koivisto (oik.) ja rouva Tellervo Koivisto saapuivat Tampere-taloon toimitusjohtaja Carl Öhmanin (vas.) opastamina.

Taidekaupan lama iskee pahiten suomalaiseseen kokeilevaan taiteeseen

Pörssin ja kiinteistökaupan alamäki puree myös kuvataidetta. Taidekauppa ja gallerioita uhkaavat kovat ajat, kun sijoittajat ovat hävinneet rahansa ja lopettaneet taideosionsa.

Monet laatuun uskovat suomalaiset galleristit eivät ole silti menettäneet toivoaan. He luottavat, että lama nostaa keinottelijoiden tilalle taidetta aidosti arvostavat keräilijät.

Pysyäkseen hengissä gallerioiden on kuitenkin keskeyttävä kalliiseen kansainväliseen taiteeseen ja suunnattava myös ulkomaisille markkinoille.

Tilanne enteilee ahdinkoa erityisesti nuorelle ja kokeilevalle suomalaiselle taiteelle, jos yhteiskunta ei myönnä sekä henkistä että taloudellista hätäapua.

Tampere - talo vihittiin

Pohjoismaiden suurin konsertti- ja kongressitalo, Tampere-talo, otettiin virallisesti käyttöön Tampereella syysk. 29. p:nä.

Tasavallan presidentti Mauno Koivisto puolisoineen osallistui vihkiäisjuhlaan, joka oli samalla tämänvuotisen Tampereen päivän päätapahtuma. Tampere-talo on ollut tiiviissä käytössä kesäkuun alusta lähtien.

Lähes 2,000:n kutsutun joukossa oli paikallista ja valtakunnan poliittista johtoa, diplomaattikuntaa, elinkeinoelämän, korkeakoulujen ja Tam-

pereen ystävyyskaupunkien edustajia. Tavallisia veronmaksijia edustivat ne puolen-toistasataa täysi-ikäistä tamperelaista, jotka ovat sattuneet syntymään kaupungin vuosipäivänä, 1. lokakuuta.

Tampere-talossa presidenttiparia oli vastassa talon johtaja Carl Öhman sekä sen hallituksen puheenjohtaja, pankinjohtaja Pentti Leino. Punaistalolta Koivistot siirtyivät Kimmo Kaivannon suunnittelemaa, talon läpi kulkevaa Sinistä viivaa seuraten talon näyttelytiloihin. Siellä esitellyt maan käsi- ja

taideteollisuus- sekä kuvataideoppilaitokset yhteisnäytellyssä.

Tampere-talon ovat suunnitelleet arkkitehdit Sakari Aartelo ja Esa Piironen. Talon akustisen suunnitelman on tehnyt arkkitehti Alpo Halme. Rakennuksessa on runsaat 1,800 istumapaikkaa sisältävä iso sali, 500-paikkainen pieni sali sekä studio, jossa on 230 paikkaa. Lisäksi talossa on kaksi monitoimisalaa ja kymmenkunta ryhmätyöhuonetta. Tampere-talo on kaupunginorkesterin uusi kotipaikka.

DOLLARIN ...
jatkoa sivulta 3

kaan ja pudottaa ne pois takaisin kiertoon.

Huonot setelit lasketaan ennen kuin ne menevät silppuriin. Seteleiden jäännökset imetään putkea pitkin rakennuksen kellarihuoneeseen. Sadat kilot paperisuikaleita pakataan noin 100 paunan palleihin. 20 dollarin seteleiden paalissa on tuhottua valuutaa noin 4.1 miljoonan dollarin edestä.

Oletko muistanut uusia tilauksesi?

Marmorisia ja graniittisia hautakiviä

BOLSTER Monumental Works
JOHN A. PRATT, omistaja

Route 26; Oxford, Maine
Puh. Norway 743-2673

NIPPA SAUNAKIUKAITA

Laatuvalmistetta sitten 1930 Nippa Supreme huoneenlämmittäjiä, Nippa Energy-Maid keskuslämmityslaitteita, Nippa Wild-fire Campstones, saunakiukaita ja saunan tarpeita. Nopea toimitus
Bruce Mfg. Inc. P.O.Box 213
Bruce Crossing, MI 49912
(906) 827-3906
Jälleenmyyjä halutaan

Yhdyspankki lakkauttaa 29 konttoria

Yhdyspankki lakkauttaa syyskuun lopussa 29 konttoria eri puolilla Suomea. Näistä 13 sijaitsee pääkaupunkialueella. Viime maaliskuussa pankki lakkautti 23 konttoria, joista kymmenen toimi pääkaupunkialueella.

Runsaan kolmen viime vuoden aikana SYP on lopettanut kaikkiaan 112 konttoria. Karisimisen jälkeen SYP:n konttoreiden määrä laskee loka-

SYP:n mukaan lakkautettavien konttoreiden henkilöstö siirretään toisiin Yhdyspankin konttoreihin.

Pörssiromahdus ajoi pikkupelurit loukkuun

Helsingin arvopaperipörssi on kokenut historiansa pahimman romahduksen. Puolesatoista vuodessa kurssit ovat pudonneet puoleen. Edellisen laskukauden aikana 1970-luvulla yhtä rajuun pudotukseen kului neljä vuotta. Romahduksesta kärsivät omalla tavallaan kaikki. Laskennallisesti suurimmat tappiot koettelevat suursijoittajia, mutta heillä ei ole todellista

hätää.

Todellinen hätä on niillä pikkupelureilla, jotka aikoinaan lähtivät pörssiin lainarahalla ja ilman asiantuntemusta. He perustivat tuhansittain arvopaperiyhtiöitä, jotka sijoittivat markkinoille miljardeittain velkarahaa.

Nyt he ovat loukussa. Pankissa olevat vakuudet eivät riitä eikä osakkeista saa pörssissä juuri mitään.

Ammattilaisia ei velkaisten pikkupelureiden kohtalo huolestuta, vaikka pankeissa nyt pohditaankin, tuliko rahaa jaettua liian innokkaasti. "On oma vika, jos kuvitteli, että pankinjohtaja on joku hyväntekijä", entinen pankkilainen tuhahtaa.

Ammattilaisia huolestuttaa se, että arvopaperimarkkinat murenevät käytön puutteesta.

RAIVAAJAN 85-vuotisuuden merkeissä olemme panneet alulle kampanjan tilaajajoukkomme lisäämisestä usealla sadalla. Päämääränämme on 850 UUTTA-tilaajaa 85-vuotislajana! Jokainen UUDEN 12 kk. tilauksen hankkija pääsee osallistumaan vuoden lopulla pidettäviin arpajaisiin. Palkintoina on \$200, \$100 ja \$50. Arvonta taphtuu joulukuun 31, 1990. JOKA kerta kun lähetätte UUDEN tilauksen, laitamme nimenne arpapussiin, josta vedämme voittajat vuoden lopulla. Siis, ei enää lehteä kirtämään kädestä käteen ystävälle, naapurille tai sukulaiselle. Kehottakaa heitä tilaamaan lehti itselleen! Myös oma UUSI tilauksenne osallistuu arvontaan.

Raivaaja Publishing Co., P.O. Box 600, Fitchburg, MA 01420-0600

TILAUSLOMAKE USA 12 kk. \$20.00 Ulkomaille 12 kk. \$24.00

Hankkija: _____

Osoite: _____

Tilaaja: _____

Osoite: _____

Maailman tapahtumia

MAAILMAN ERI PUOLILTA

Puola, Unkari ja Tshekkoslovakia sopimukseen

Puola, Unkari ja Tshekkoslovakia sopivat äskettäin, että ne eivät uhkaa toisiaan sotilaallisesti Euroopan uudelleen muotoutumisen aikana.

Valtioiden varapuoletustuministerit neuvottelivat eteläisessä Puolassa Koscieliskossa. Sellainen Varsovan liiton jäsenmaiden kokous ilman Neuvostoliittoa olisi muutama kuukausi sitten ollut tuskin kuviteltavissa.

Brasilia pahoillaan Irakin kontakteista

Brasilian presidentti Fernando Collor de Mello sanoi olevansa pahoillaan brasilia-laisten viranomaisten Irakille toimittamasta teknisestä tiedoudesta, jonka avulla se voisi kehittää ydinaseita.

Collor pahoitteli sitä, että Brasiliassa on ollut Irakin kanssa epävirallisia salaisia kosketuksia, joihin on sisällynyt ydintekniikkaa koskevan tiedon vaihtoa.

Thatcherin suosio jälleen kasvussa

Englannin pääministerin Margaret Thatcherin johtama konservatiivinen puolue on saamassa jälleen takaisin kansansuosiotaan, paljastaa uusien mielipidemittaus.

Kansallisen mielipidemittauskeskuksen Independent-lehdelle ja Englannin yleisradiolle BBC:lle tekemän tutkimuksen mukaan arviolta 39 prosenttia äänestäjäkunnasta kannattaa konservatiiveja, kun työväenpuolueen kannalla on 44 prosenttia. Työväenpuolueen kannatus oli aiemmin tänä vuonna 20 prosenttiyksikköä suurempi kuin konservatiivisen puolueen.

Thatcherin henkilökohtainen suosio on myös nousussa Persianlahden kriisin vuoksi. Tutkimuksen mukaan hänen kannatuksensa on noussut 10-asteisella asteikolla 4.8:sta 5.4:ään. Työväenpuolueen johtaja Neil Kinnock sai samalla asteikolla arvon viisi.

Keisari Vilhelmin muistokirkon katkennut kellotorni muistuttaa Berliinissä toisesta maailmansodasta ja ajasta, jolloin Saksa jaettiin.

Koivisto onnitteli

Presidentti Mauno Koivisto lähetti Saksan yhdistymisen johdosta onnittelusähkeen Saksan liittopresidentille Richard von Weizsäckerille.

- Saksan tänään yhdistyessä haluan esittää Teille, Herra Liittopresidentti, ja koko Saksan kansalle onnitteluni siitä, että tämä kansakuntaanne kauan elähdyttänyt toive on nyt muuttunut todellisuudeksi, presidentti sanoo sähkeessään.

Koivisto sanoo panneensa tyydytyksellä merkille, että Saksan yhdistyminen tapahtuu yhteisymmärryksessä Ison-Britannian, Neuvostoliiton, Ranskan ja Yhdysvaltain kanssa ja tavalla, joka ottaa huomioon naapurivaltioiden perustellut turvallisuusedut. Saksan yhdistymisestä muodostuu näin ollen koko Euroopan turvallisuutta ja vakautta vahvistava tapahtuma, jota voi samalla kutsua historialliseksi merkkipaaluksi maanosamme kehityksessä kohti suurempaa yhtenäisyyttä.

Presidentti Koivisto sanoo uskovansa, että Suomen ja Saksan välillä vallitsevat hyvät yhteistyön suhteet tulevat entisestään kehittymään ja vilkastamaan molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Myös Euroopan yhteisöt onnittelivat viikko sitten yhdistynyttä Saksaa. Yhdistynyt Saksa raivaa tietä yhdistyvälle Euroopalle, sanotaan EY-komission Brysselissä julkaistussa onnittelulausunnossa.

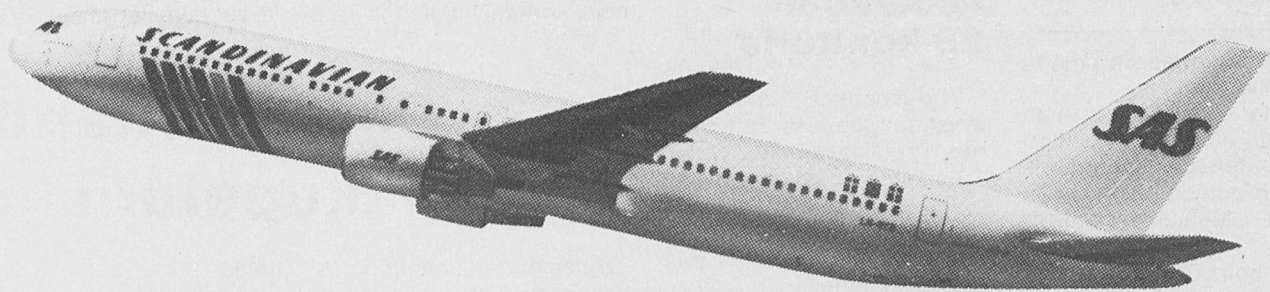
- Yhdistyneen Saksan vahvistama EY voi toimia kannustimena koko Euroopan yhteisölle ja vakaudelle, komission jäsenet toteavat.

Komissio painottaa samalla EY:n tuntevan vastuunsa itäisen Euroopan maita kohtaan.

Itä ja länsi sopuun tykistöaseista

Euroopassa olevien tavanomaisten aseiden vähentämisneuvotteluissa on päästy yksimielisyyteen sekä läntisen puolustusliiton Naton että Varsovan liiton tykistöaseiden määrän rajoittamisesta 20,000 tykkiin, diplomaattilähteet kertoivat äskettäin New Yorkissa.

Samojen lähteiden mukaan niin sanottujen TAE-neuvottelujen osapuolet sopivat myös taisteluhelikoptereiden määrän rajoittamisesta 2,000:een kummallakin puolella. Toiset lähteet sanoivat määrän olevan 1,900.

NEXT STOP, SCANDINAVIA

SAS flies non stop to Scandinavia from New York, Chicago, Los Angeles and Seattle and offers convenient connections to more cities throughout Scandinavia.

See your travel agent or call SAS, toll free, 1-800-221-2350.

Make your next stop Scandinavia, with SAS.

SAS
SCANDINAVIAN AIRLINES